

Моніторинг роботи Верховної Ради

14-ТА СЕСІЯ
ІХ СКЛИКАННЯ

В умовах повномасштабної війни Верховна Рада продовжує безперервно виконувати свої конституційні обов'язки. Функціонування Верховної Ради в цей період залишається важливою складовою збереження демократичного управління та довіри міжнародних партнерів до України.

Моніторинг роботи Верховної Ради України за 14-у сесію IX скликання відображає кількісні показники її роботи і не оцінює змістовну якість ухвалених рішень, їх стратегічну важливість чи вплив на, наприклад, обороноздатність держави. Відповідно, зміни в кількісних показниках законодавчої активності не обов'язково свідчать про зміни в якості роботи — вони можуть відображати об'єктивні обмеження функціонування Парламенту в умовах воєнного стану.

Динаміка роботи Верховної Ради протягом 14-ї сесії нагадує темп роботи, що спостерігався під час 10-ї сесії. Як й інші «осінні сесії», вони традиційно є менш інтенсивними через коротший календарний період роботи.

Тому зафіксовані цифри і озвучені висновки щодо роботи Верховної Ради за 14-ту сесію пропонуємо розглядати саме як тенденції, а не як оцінку роботи єдиного законодавчого органу.

Цей моніторинг підготовлено за підтримки Швеції. Зміст документа є винятковою відповідальністю ГО «Лабораторія законодавчих ініціатив» та не обов'язково відображає позицію Швеції.

Зміст

Анотація	4
Список скорочень	5
Резюме	7
Законотворча активність.	10
Зареєстровані законопроекти	11
Ухвалені закони.	19
Ухвалені закони за групами підписантів	23
Проходження законопроектів	24
Кількість законів за читаннями.	24
Строки надання висновків головних комітетів до першого читання	25
Строки надання висновків головних комітетів до другого читання.	29
Строки проходження законів від реєстрації до ухвалення.	31
Пленарний час	38
Пленарний час за ініціаторами.	38
Комітети	41
Навантаження на комітети.	42
Порушення Регламенту.	47
Контрольна функція.	53
«Година запитань до Уряду»	53
Тимчасові слідчі та спеціальні комісії	58
Депутатські запити	59
Додатки	61
Додаток 1	61
Додаток 2	62
Додаток 3	64
Додаток 4	66
Додаток 5	68
Додаток 6	70
Додаток 7	71

Анотація

Цей моніторинг роботи Верховної Ради України IX скликання упродовж 14-ї сесії складається з резюме, шести блоків та додатків. Блоки охоплюють:

1) законотворчу активність: загальна кількість зареєстрованих законопроєктів та законів, їх розподіл за ініціаторами та групами підписантів;

2) проходження законопроєктів: розподіл законів за читаннями ухвалення, строки надання висновків головних комітетів, строки від реєстрації до ухвалення закону, зокрема за читаннями та ініціаторами;

3) пленарний час: загальна кількість часу, витраченого на розгляд законопроєктів у ВРУ, розподіл часу на розгляд законопроєктів відповідно до ініціатора та кількість часу, необхідного для розгляду законопроєкту в сесійній залі;

4) комітети: загальна кількість та розподіл за ініціаторами висновків про відхилення, кількість засідань комітетів та їхнє навантаження відповідно до кількості зареєстрованих законопроєктів і наданих висновків на законопроєкти, включно з навантаженням на одного члена комітету;

5) порушення Регламенту: кількість порушень Регламенту щодо законопроєктів та пропозицій Президента України;

6) контрольну функцію Верховної Ради: показники проведення «години запитань до Уряду», кількість тимчасових комісій, кількість депутатських запитів.

У додатках подані переліки п'яти законопроєктів, що входять до рейтингу за різними кількісними показниками (наприклад, за кількістю днів від реєстрації до ухвалення).

Список скорочень

1. Верховна Рада України — ВРУ
2. Головне науково-експертне управління — ГНЕУ
3. Головне юридичне управління — ГЮУ
4. Депутатська група «Відновлення України» у Верховній Раді України — Група «Відновлення України», Відновлення України
5. Депутатська група «ДОВІРА» — Група «Довіра», Довіра
6. Депутатська група «Партія "За майбутнє"» — Група «Партія "За майбутнє"», група «За майбутнє», За майбутнє
7. Депутатська група «Платформа за життя та мир» у Верховній Раді України — ПЗЖМ, Група «Платформа за життя та мир», Платформа за життя та мир
8. Кабінет Міністрів України — Кабмін, КМУ
9. Комітет з питань аграрної та земельної політики — Комітет з аграрної політики, у графіках — Аграрна політика
10. Комітет з питань антикорупційної політики — Комітет з антикорупційної політики, у графіках — Антикорупційна політика
11. Комітет з питань бюджету, у графіках — Бюджет
12. Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики, у графіках — Гуманітарна політика
13. Комітет з питань екологічної політики та природокористування, у графіках — Екологічна політика
14. Комітет з питань економічного розвитку, у графіках — Економічний розвиток
15. Комітет з питань енергетики та житлово-комунальних послуг, у графіках — Енергетика
16. Комітет з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування, у графіках — Здоров'я нації
17. Комітет з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва, у графіках — Зовнішня політика
18. Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу, у графіках — Інтеграція до ЄС
19. Комітет з питань молоді і спорту — Комітет з молоді і спорту, у графіках — Молоді і спорту

20. Комітет з питань національної безпеки, оборони та розвідки — Комітет з питань національної безпеки, у графіках — Національної безпеки
21. Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, у графіках — Організації державної влади
22. Комітет з питань освіти, науки та інновацій — Комітет з питань освіти, у графіках — Освіти
23. Комітет з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин (до 15.08.2022 — Комітет з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин), у графіках — Права людини
24. Комітет з питань правової політики, у графіках — Правової політики
25. Комітет з питань правоохоронної діяльності — Комітет з правоохоронної діяльності, у графіках — Правоохоронної діяльності
26. Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України — Комітет з питань Регламенту, регламентний комітет, у графіках — Регламенту
27. Комітет з питань свободи слова — Комітет зі свободи слова, у графіках — Свободи слова
28. Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів — Комітет з соціальної політики, у графіках — Соціальної політики
29. Комітет з питань транспорту та інфраструктури — Комітет з транспортної політики, у графіках — Транспорту та інфраструктури
30. Комітет з питань фінансів, податкової та митної політики, у графіках — Фінансів
31. Комітет з питань цифрової трансформації, у графіках — Цифрової трансформації
32. Фракція політичної партії «Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"» у Верховній Раді України IX скликання — Фракція «Батьківщина», Батьківщина
33. Фракція Політичної Партії «ГОЛОС» у Верховній Раді України IX скликання — Фракція «Голос», Голос
34. Фракція ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «ЄВРОПЕЙСЬКА СОЛІДАРНІСТЬ» — Фракція «Європейська солідарність», Європейська солідарність
35. Фракція Політичної партії «ОПОЗИЦІЙНА ПЛАТФОРМА — ЗА ЖИТТЯ» у Верховній Раді України — Фракція «Опозиційна платформа — за життя», Опозиційна платформа — за життя, ОПЗЖ
36. Фракція ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «СЛУГА НАРОДУ» — Фракція «Слуга народу», Слуга народу

Резюме

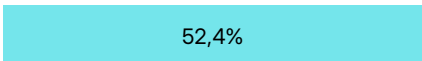
Основні показники роботи Верховної Ради України протягом 14-ї сесії IX скликання:

30 законопроектів ухвалено в першому читанні

33 законопроекти ухвалено в другому читанні

Моніторинг роботи Верховної Ради України протягом 14-ї сесії IX скликання зафіксував п'ять ключових тенденцій: (1) зниження законотворчої активності, (2) уповільнення роботи Парламенту, (3) зменшення кількості процедурних порушень, (4) зменшення законодавчого спау та (5) послаблення контрольної функції.

Законотворча активність Верховної Ради протягом 14-ї сесії суттєво знизилася як за кількістю зареєстрованих, так і за кількістю ухвалених законів. Зареєстровано 389 законопроектів — один із найнижчих показників за все IX скликання, а **ухвалено лише 63 закони, що є абсолютним мінімумом для цього скликання**. Така динаміка продовжує спадний тренд, який сформувався після 9-ї сесії, і вказує не лише на скорочення законодавчого навантаження, а й на загальне уповільнення парламентського законодавчого процесу. Окрім того, за цю сесію встановлено антирекорд щодо витраченого пленарного часу на обговорення законів — 48 годин. Це найнижче значення за останні три роки.

Зменшення кількості ухвалених законів відбувається на тлі **рекордно тривалих строків їх проходження**, що додатково підсилює ефект зниження результативності законотворчої діяльності. Середній строк від реєстрації до ухвалення законопроектів у другому читанні становить 382 дні, найбільше за період 4–14-ї сесії. Тобто в середньому Верховній Раді потрібен понад рік, аби ухвалити законопроект у другому читанні. Збільшилися також строки проходження законопроектів від їх ухвалення за основу до ухвалення в другому читанні. Фактично це демонструє, що законопроекти опрацьовуються дуже довго або ж є проблеми з пошуком голосів для їх ухвалення.

Причинами такого зниження активності можуть бути як загальне виснаження Парламенту, так і наслідки скандалів, пов'язаних із діяльністю антикорупційних органів. Не варто також виключати фактор надскладних обставин осені та зими 2025–2026 років. Велика кількість повітряних тривог та атак на об'єкти критичної інфраструктури могли вплинути на роботу державних установ, зокрема Парламенту. Таке падіння показників особливо привертає увагу з огляду на зміну Уряду наприкінці минулої сесії: 14-та сесія мала б бути більш активною, наповненою законодавчою діяльністю нового Кабміну впродовж його «100 перших днів», утім, цього не сталося.

Варто звернути увагу на євроінтеграційний трек. Протягом 14-ї сесії **ухвалено лише два євроінтеграційні закони**. Це найнижча частка та кількість ухвалених євроінтеграційних законів від 7-ї сесії (перша сесія, де ввели позначення законопроектів як євроінтеграційних). Такі темпи є загрозливими для євроінтеграційних перспектив України.

Антирекордом є і **зменшення кількості народних депутатів**, адже на початок 15-ї сесії їх залишилося 393. Це, звісно, теж мало вплив на законотворчу активність і спроможність Парламенту ухвалювати закони.

Упродовж 14-ї сесії зафіксовано **зменшення кількості порушень регламентних процедур** як під час розгляду законопроектів у першому, так і в другому читанні. Як порівняти з 13-ю сесією, частка процедурних порушень у процесі проходження законопроектів знизилася на 30%, що свідчить про більш стриманий та формалізований підхід до розгляду законодавчих ініціатив. Це дає змогу відстежити певну закономірність у роботі Верховної Ради: частка порушень зменшилася саме тоді, коли знизилася загальна законодавча активність. І навпаки: що більшою є кількість законів, то більше порушень Регламенту фіксується. Водночас відбулося лише незначне зменшення порушень конституційної процедури підписання законів Президентом. Попри невелику позитивну динаміку цього показника, масштаб порушень залишається суттєвим, що унеможливорює однозначні

висновки про стійке покращення дотримання конституційних вимог і радше вказує на тимчасову флуктуацію, ніж на системну зміну практики.

Окремо варто зауважити про **ознаки зниження законодавчого спаму**. Зменшення загальної кількості зареєстрованих законопроєктів поєднується зі скороченням частки ініціатив з одним підписантом та зростанням частки законопроєктів, поданих групами з 8–22 підписантами. Така структура подання законопроєктів може свідчити про дещо вищий рівень попередньої координації народних депутатів. Водночас проблема законодавчого спаму не зникає повністю: деякі депутатські групи, зокрема «Відновлення України», і далі демонструють аномально високі показники законопроєктної активності в перерахунку на одного депутата, що зберігає структурні ризики для якості законодавства.

Зменшення активності народних депутатів відобразилося і на даних щодо здійснення ними контрольної функції. За період 14-ї сесії народні депутати подали лише 218 депутатських запитів, що майже у півтора раза менше, ніж за період 13-ї сесії. Вони також провели менше «годин запитань до Уряду» та поставили менше запитань (виступів), ніж під час попередніх сесій після їх відновлення (за винятком 10-ї сесії).

Законотворча активність

Резюме

Зареєстровано 389 законопроектів. З них:

- › 7 (1,8%) євроінтеграційних законопроектів;
- › 17 (4,4%) законопроектів про надання згоди або денонсацію міжнародних договорів;
- › 1 (0,3%) невідкладний законопроект.

Ухвалено в цілому 63 закони. З них:

- › 2 (3,2%) євроінтеграційні закони;
- › 10 (16%) законів про ратифікацію міжнародних угод;
- › 5 (8%) законів Президент визначив як невідкладні.

14-та сесія Верховної Ради України характеризується подальшим зниженням законотворчої активності: зареєстровано 389 законопроектів, що є одним із найнижчих показників за все IX скликання і продовжує спадний тренд, який сформувався після 9-ї сесії. Аналогічна динаміка спостерігається і щодо результативності — ухвалено лише 63 закони, що є найнижчим показником для цього скликання.

Показники 14-ї сесії свідчать про часткове зниження законодавчого спаму насамперед через скорочення загальної кількості зареєстрованих законопроектів та зменшення частки ініціатив з одним підписантом. Одночасно зросла частка законопроектів із 8–22 підписантами, що може вказувати на вищий рівень міжфракційної співпраці та кращу попередню підготовку документів. Водночас проблема спаму не зникає повністю. Група «Відновлення України» зберігає аномально високий показник законопроектів у перерахунку на одного депутата, попри його значне зниження, що й надалі є структурним ризиком для якості законодавчого процесу.

Зареєстровані законопроекти

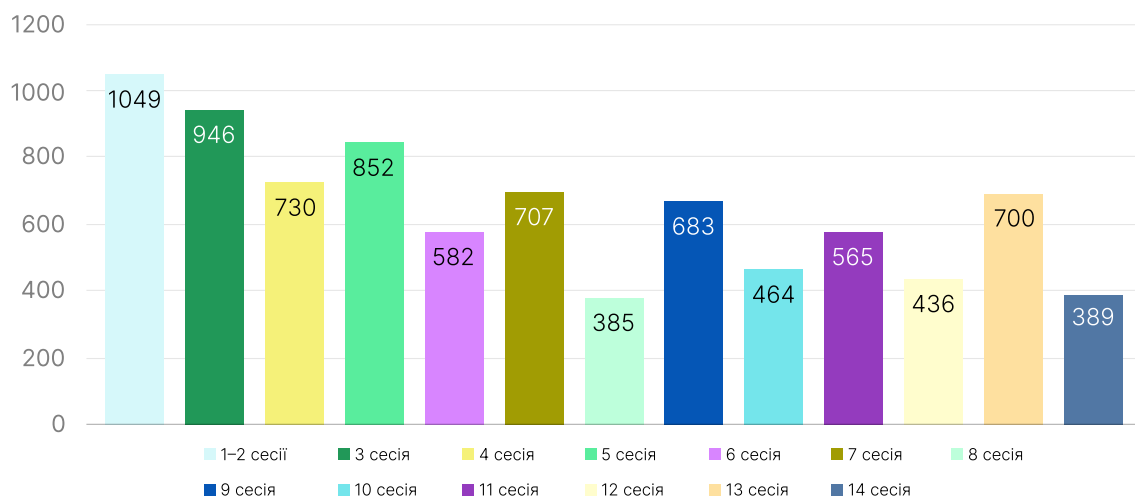
Протягом 14-ї сесії зареєстровано 389 законопроектів — на 47 менше, ніж за попередню осінню (12-ту) сесію. Загалом 14-та сесія є однією з найнижчих за кількістю зареєстрованих законопроектів за все IX скликання, менше (на чотири законопроекти) зареєстровано лише протягом 8-ї сесії. Такий результат повертається в тренд поступового зниження кількості зареєстрованих законопроектів, що тривав з 9-ї до 13-ї сесії. Такий обсяг зареєстрованих законопроектів демонструє потенційне зменшення обсягу законодавчого спау або принаймні зменшення законотворчої активності.

Протягом 14-ї сесії зареєстровано 7¹ євроінтеграційних законопроектів. Це 1,8% від усіх зареєстрованих законодавчих ініціатив.

Протягом 14-ї сесії зареєстровано 17 законопроектів про надання згоди або денонсацію міжнародних договорів. Це 4,4% від усіх зареєстрованих законодавчих ініціатив.

Протягом 14-ї сесії зареєстровано 1 невідкладний законопроект. Це 0,3% від усіх зареєстрованих законодавчих ініціатив.

Кількість зареєстрованих законопроектів за сесіями

¹ Євроінтеграційними законопроектами є такі, що отримали відповідний статус за рішенням Комітету з питань євроінтеграції. Таким чином, кількість євроінтеграційних законопроектів за 14-ту сесію може змінюватися і не відповідати даним, наведеним у Моніторингу. Це може статися, якщо Комітет з питань євроінтеграції визнає законопроекти, зареєстровані за 14-ту сесію, євроінтеграційними вже після публікації Моніторингу за цю сесію. Наведені тут дані щодо кількості зареєстрованих євроінтеграційних законопроектів є актуальними станом на 03.02.2026.

Зареєстровані законопроекти за ініціаторами

Ініціатор ²	Кількість зареєстрованих законопроектів (частка від загальної кількості законопроектів)
Фракція «Слуга народу»	153 (39,3%)
Кабінет Міністрів України	79 (20,3%)
Група «Відновлення України»	55 (14,1%)
Позафракційні	34 (8,7%)
Фракція «Батьківщина»	17 (4,4%)
Фракція «Голос»	15 (4%)
Фракція «Європейська солідарність»	13 (3,3%)
Президент України	10 (2,6%)
Група «Партія "За майбутнє"»	9 (2,3%)
Група «Платформа за життя та мир»	2 (0,5%)
Група «Довіра»	2 (0,5%)

Для більшості фракцій та груп Верховної Ради України показники 14-ї сесії залишаються порівняно стабільними, демонструючи тенденції, подібні до попередніх сесій (10–13-та). «Батьківщина» (4,4%) та «Європейська солідарність» (3,3%) зареєстрували від 13 до 17 законопроектів, що відповідає їхній попередній активності. Частка законопроектів «Слуги народу» (39,3%) майже не змінилася та залишається на доволі низькому для себе рівні. Проте є кілька помітних змін та особливостей, які варто виокремити:

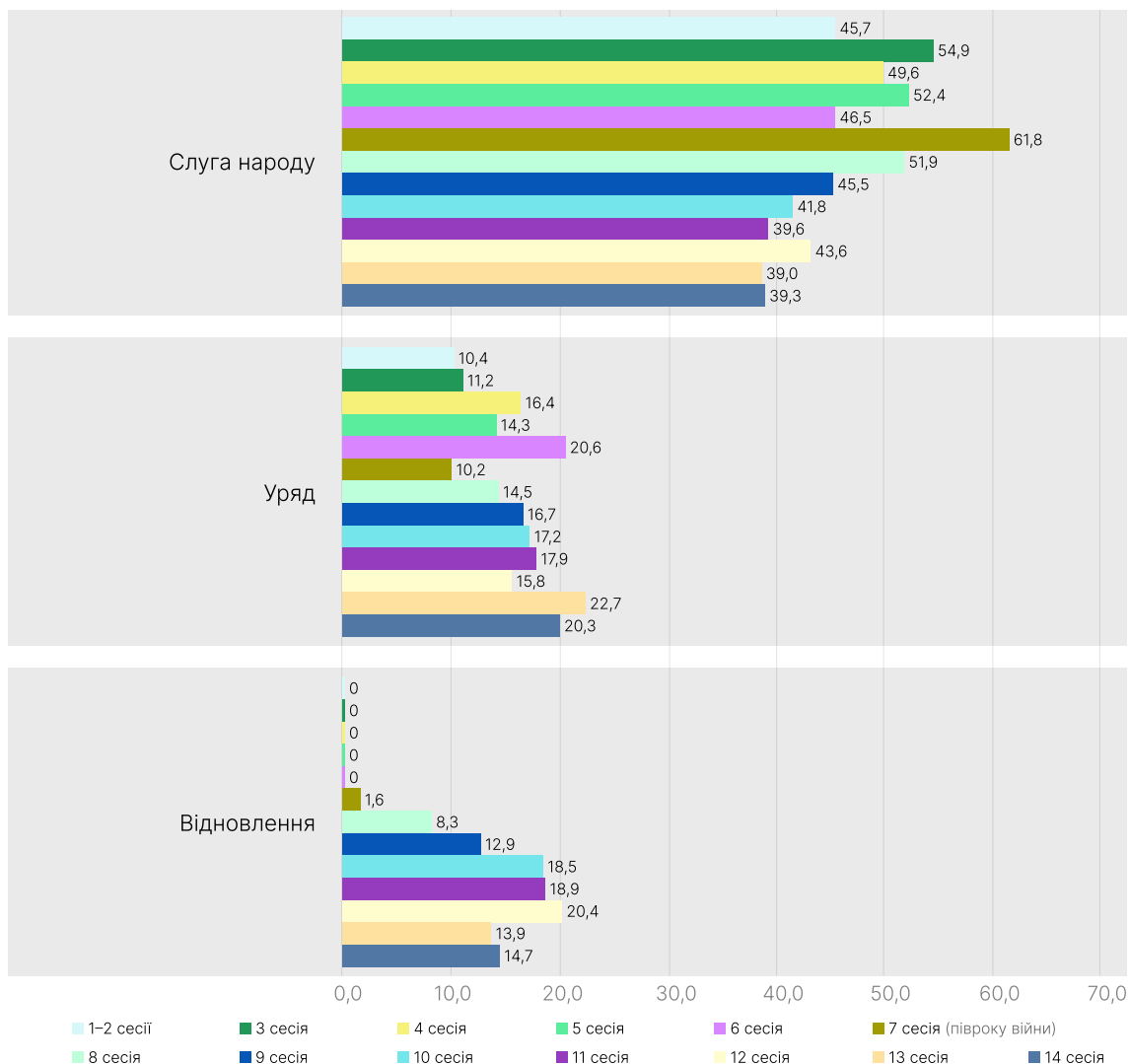
1. Частка законопроектів, ініційованих Кабінетом Міністрів України, зменшилася до 20,3% проти 22,7% упродовж 13-ї сесії. Утім, така частка досі є вищою за стандартні для Кабміну. Якщо за попередньої сесії такі високі значення реєстрації були наслідком перереєстрації законопроектів, то щодо цієї сесії можна говорити про зростання реальної законодавчої активності Уряду.
2. Частка законопроектів Президента сягнула рекордно низького рівня для IX скликання. Це могло б вказувати на принаймні формальне дистанціювання

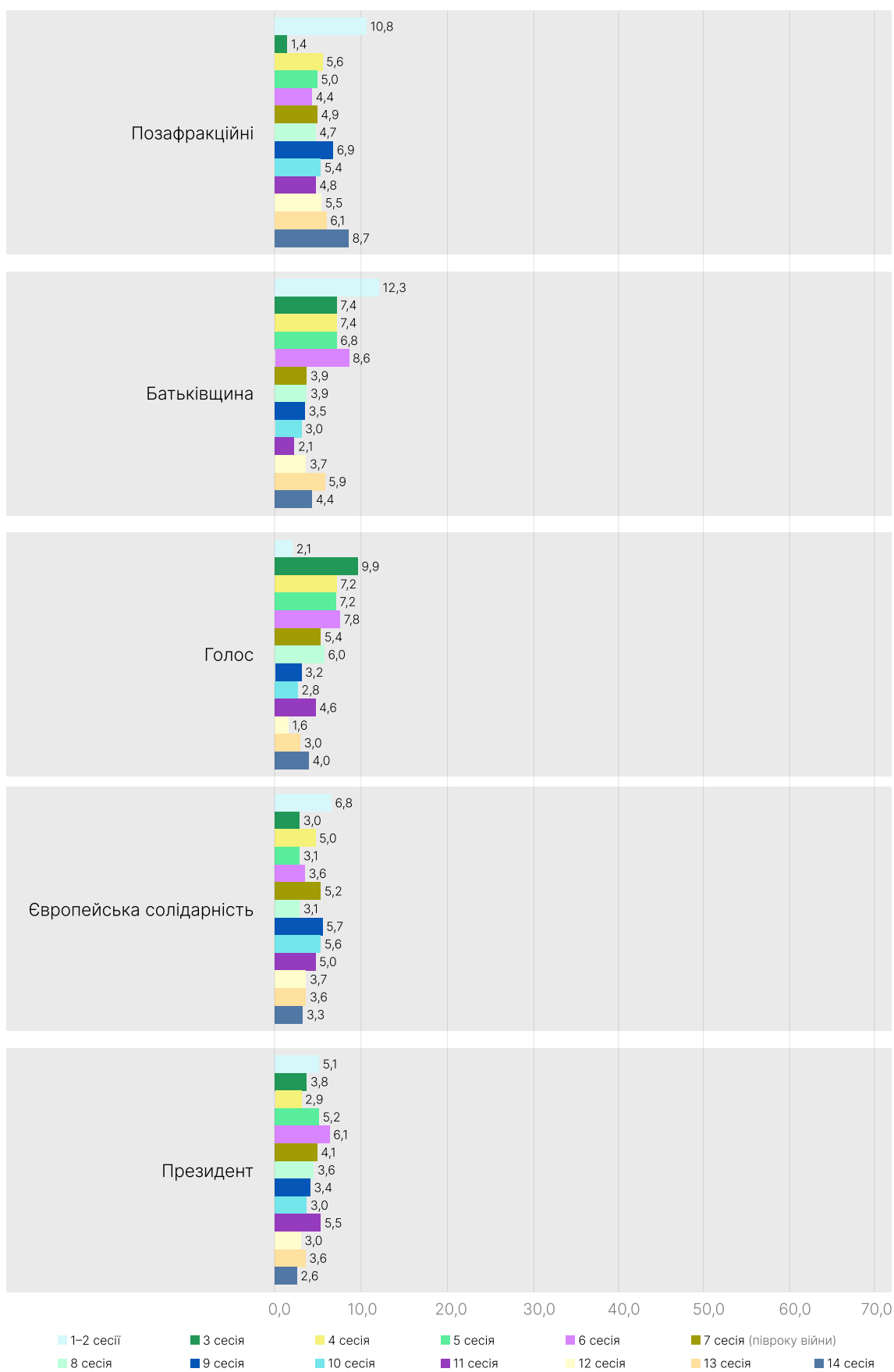
² Для спрощення тут і далі в подібних таблицях використовується термін «Ініціатор». Це насправді так, якщо йдеться про Уряд та Президента. Фракції ВРУ не мають права законодавчої ініціативи, тому, коли йдеться про фракції, це треба розуміти як те, до якої фракції чи групи належить перший підписант (ініціатор) з-поміж народних депутатів.

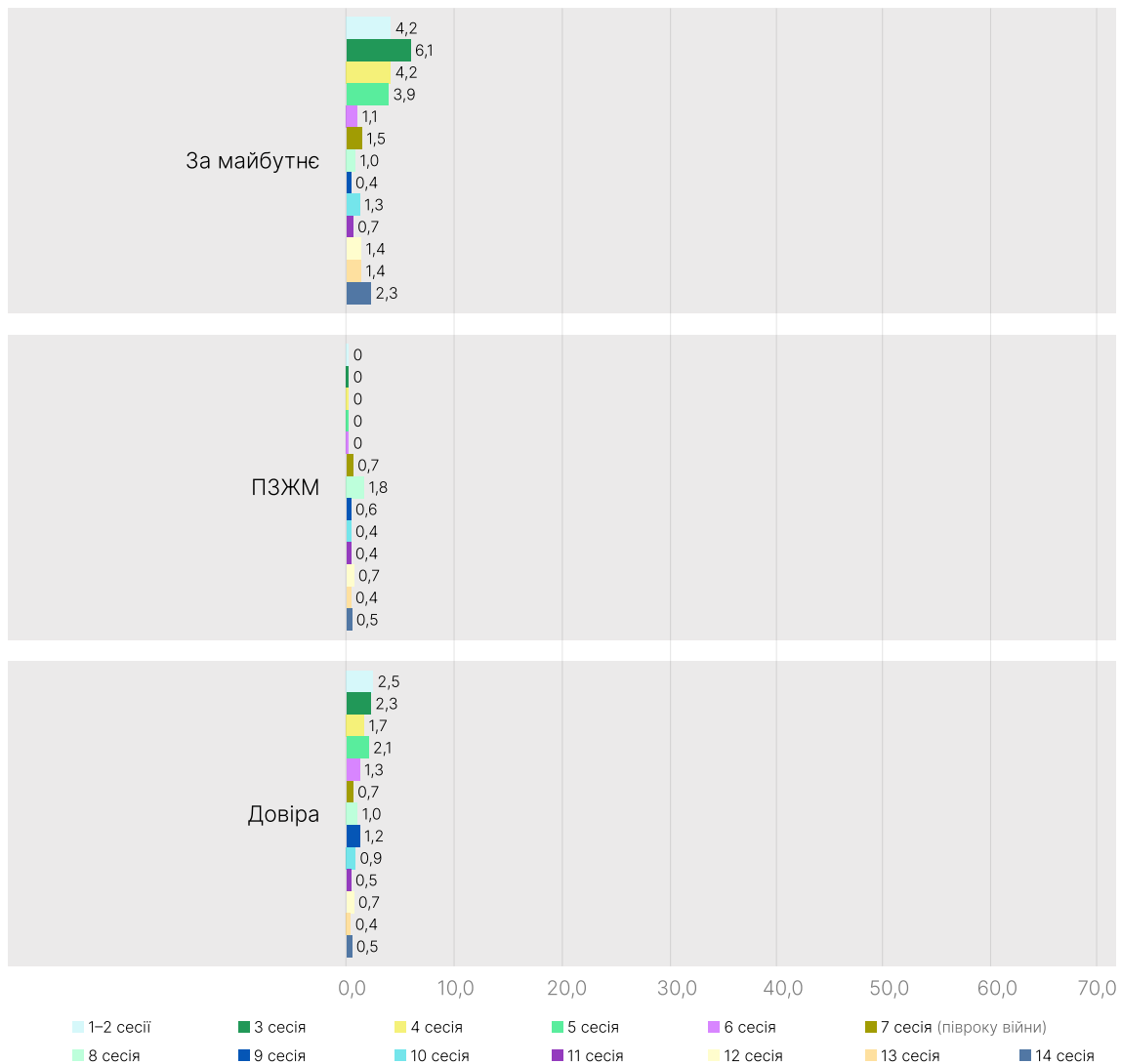
Президента від внутрішньої політики, утім, доволі висока частка ухвалених законів Президента вказує на протилежне.

3. Фракція «Голос» продовжує нарощувати свою активність (4% проти 3% упродовж 13-ї сесії та 1,6% — 12-ї), але залишається на досить низькому рівні, як порівняти із сесіями до повномасштабного вторгнення.
4. Частка законопроектів групи «Відновлення України» зросла після значного зменшення протягом 13-ї сесії. Група залишається однією з найактивніших, обходячи більшість фракцій та груп, що підтверджує тенденцію до можливого законодавчого спаду. Однак зростання частки зумовлене радше загальним падінням показників, адже якщо розглядати ситуацію в абсолютних значеннях, то група навпаки зменшила активність майже вдвічі (протягом п'яти попередніх сесій кількість законопроектів трималася на рівні, близькому до 90 за сесію).
5. Наростили частку зареєстрованих законопроектів позафракційні депутати: якщо впродовж 13-ї сесії вона складала 6%, то зараз — понад 8,7%. Таке зростання насамперед пояснюється зменшенням кількості зареєстрованих законопроектів від інших фракцій та груп.

Зареєстровані законопроекти за суб'єктами та за сесіями у %

Належність законопроекту визначалася за фракційною належністю ініціатора. Для депутатів ініціатором вважається перший підписант законопроекту. Цей метод має свої обмеження, однак саме ним користуються, зокрема, і в Апараті ВРУ. До того ж ч. 3 ст. 90 Регламенту прямо визначає ініціатором законопроекту того депутата, чий підпис зазначено першим.

Кількість зареєстрованих законопроектів у перерахунку на одного депутата³ для більшості фракцій та груп у межах 14-ї сесії демонструє доволі суттєве зниження, як порівняти з 13-ю сесією. Головною причиною є те, що 14-та сесія є найменш активною, тоді як 13-та — однією з найбільш активних (за часи вторгнення) за кількістю законопроектів.

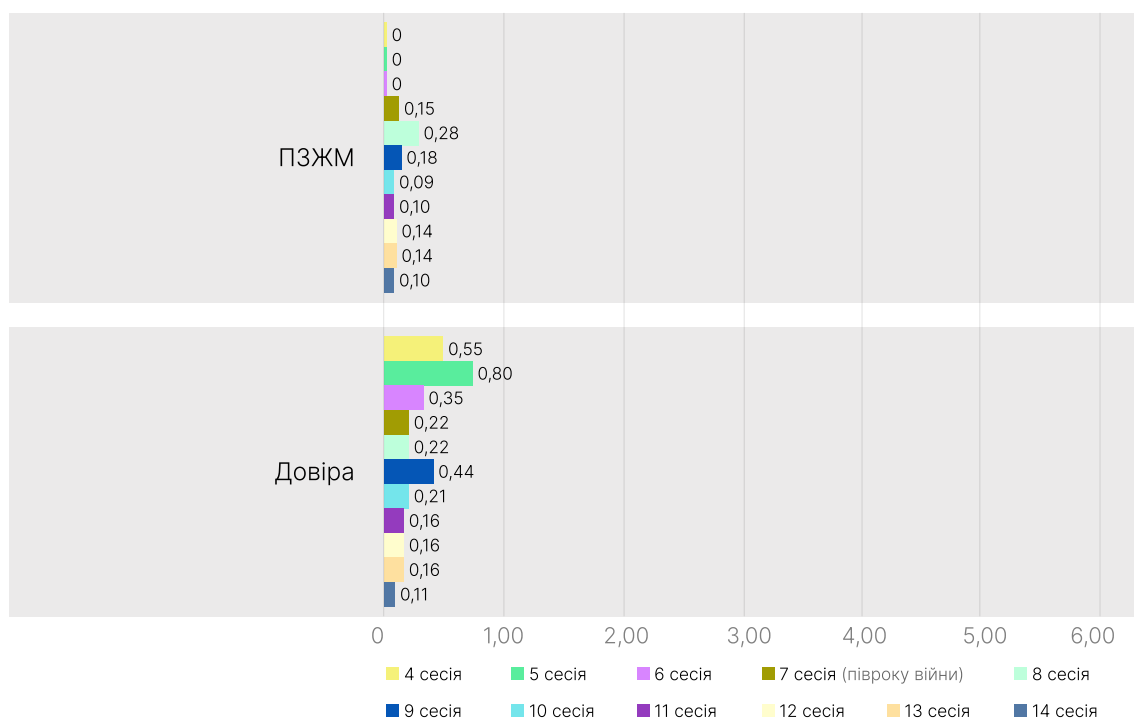
³ Варто наголосити, що кількість законопроектів на одного депутата не може бути показником ефективності фракцій чи груп. Це радше показник, що дає змогу краще зрозуміти загальні тенденції роботи Верховної Ради. Тут свідомо не наводиться кількість законопроектів конкретних депутатів, оскільки це часто сприймається ними як показник ефективності власної роботи, що спонукає їх реєструвати більше законопроектів, нехтуючи якістю, що і є однією з причин законодавчого спаду.

Як і протягом 12-ї сесії, на більшість фракцій та груп припадає менш ніж 1 законопроект на 1 депутата, двома винятками є позафракційні депутати та група «Відновлення України». Якщо порівнювати з 12-ю сесією, то фракції «Батьківщина», «Голос», група «За майбутнє» та позафракційні депутати збільшили кількість зареєстрованих законопроектів на одного депутата. Особливо це можна простежити на прикладі фракції «Голос», яка вдвічі збільшила кількість законопроектів на одного депутата (0,79 протягом 14-ї сесії проти 0,35 — протягом 12-ї). Загалом усі чотири згадані фракції та групи мають за період 13-ї та 14-ї сесії вищі показники, ніж за період 12-ї. Середня кількість законопроектів на 1⁴ депутата становить 0,9.

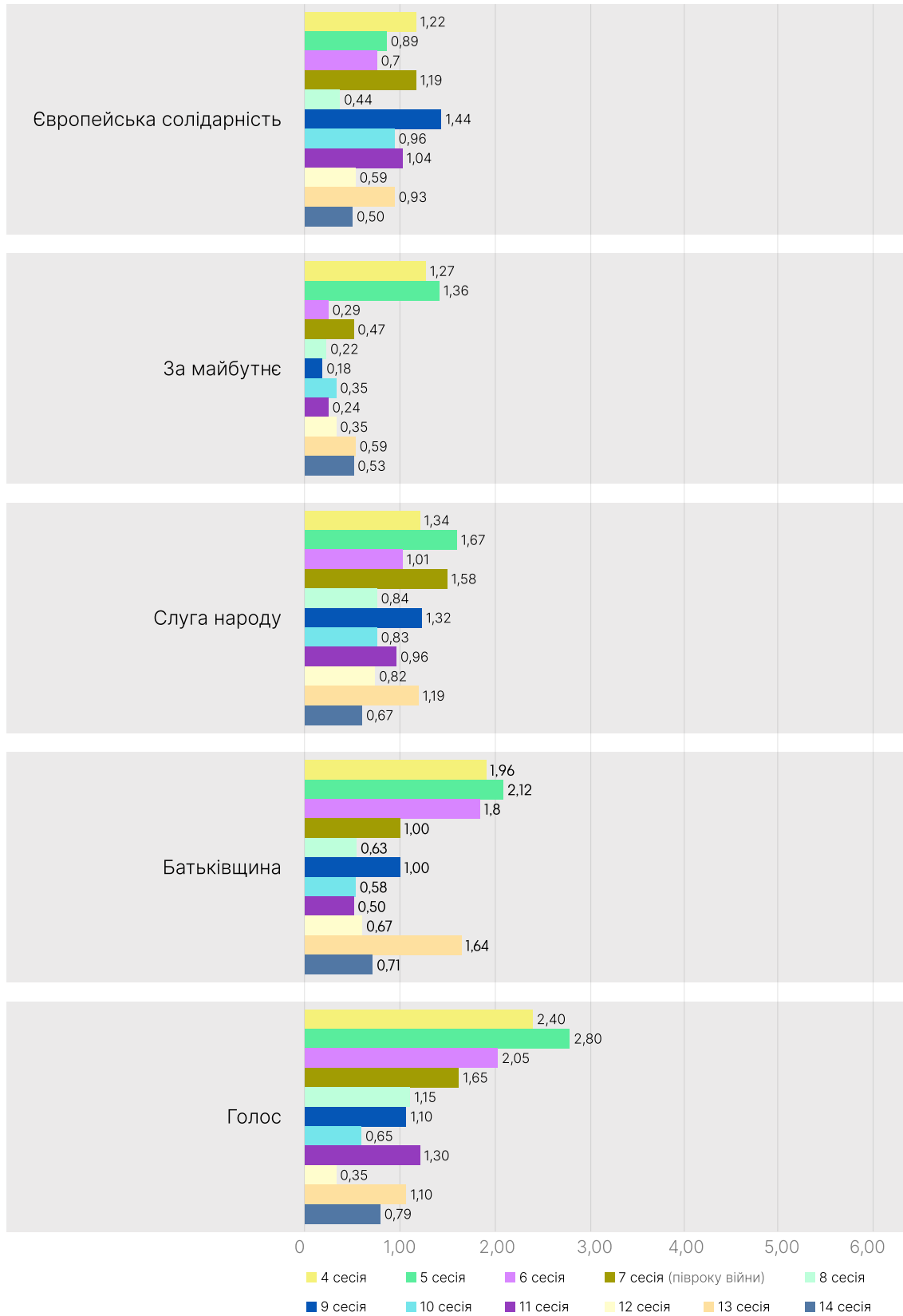
Найбільше, уже сьому сесію поспіль, вибивається група «Відновлення України». Попри значне зменшення цього показника впродовж 14-ї сесії (3,24 проти 5,71 за період 13-ї сесії та 4,94 — за період 12-ї), ця група залишається лідером. Така кількість законопроектів у перерахунку на одного депутата все ще перевищує показники всіх інших фракцій та груп за будь-яку іншу сесію і є ознакою законодавчого спау.

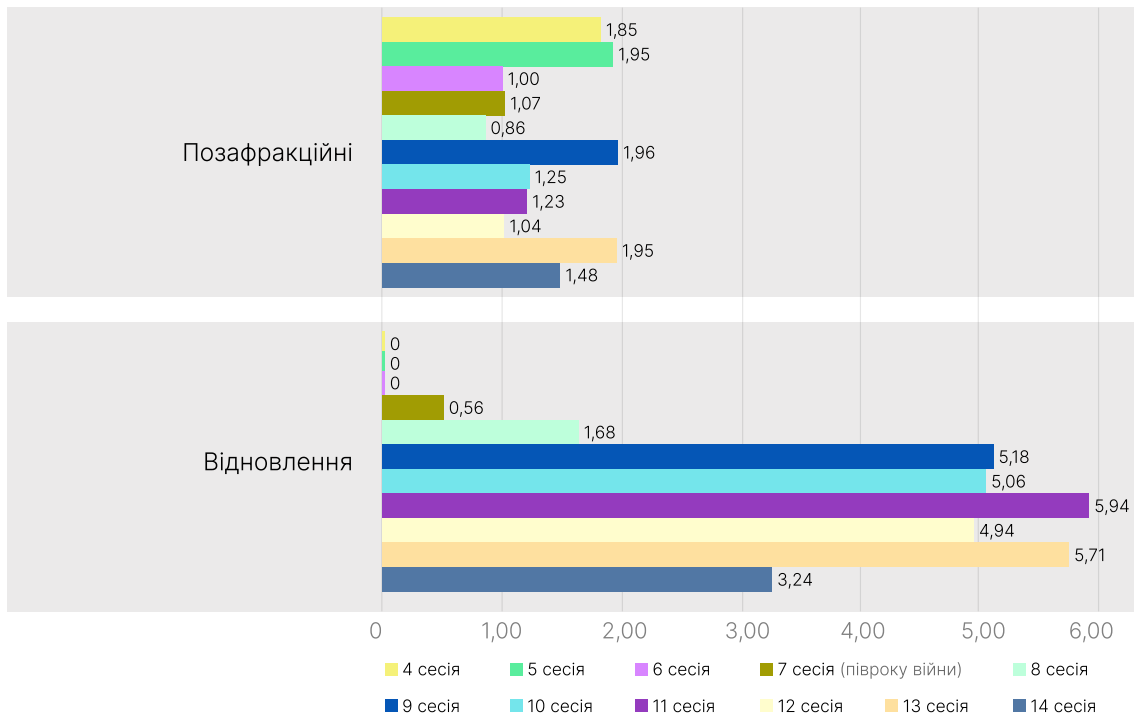
У контексті цього показника варто зазначити поступове зменшення кількості депутатів у Верховній Раді. Так, з 11-ї до 14-ї сесії їхня кількість зменшилася від 401 до 393.

Кількість законопроектів на одного депутата фракцій/груп за сесіями

⁴ Логічно припустити, що законопроектна робота в партіях, що формують фракції, налагоджена краще, ніж у групах, сформованих мажоритарниками, з огляду на наявну сталу організаційну структуру та змогу налагодити роботу депутатського об'єднання як суб'єкта права законодавчої ініціативи. Це, вочевидь, і впливає на спроможність розробляти групові законопроекти.

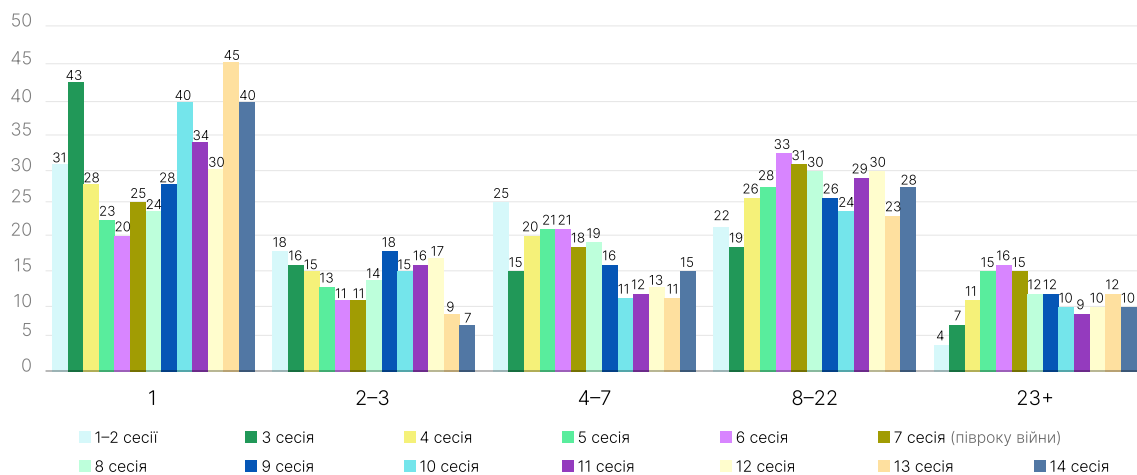

Зареєстровані законопроекти за групами підписантів

Групи за кількістю підписантів законопроектів — народних депутатів	Кількість законопроектів, ініційованих депутатами (частка від загальної кількості депутатських законопроектів)
1	120 (40%)
2–3	23 (7,6%)
4–7	44 (14,7%)
8–22	83 (27,7%)
23+	30 (10%)

Розподіл законопроектів за кількістю підписантів, у %

У контексті кількості підписантів законопроектів 14-та сесія повертається до тренду періоду 12-ї сесії — зменшення кількості законопроектів з одним ініціатором, велика кількість яких опосередковано свідчить про наявність законодавчого спаму. Частка законопроектів, що мають одного підписанта, зменшилася проти 13-ї сесії, утім, досі є вищою за 11-ту та 12-ту сесії. Натомість частка груп законопроектів із 4–7 та 8–22 підписантами продемонструвала зростання. Це може свідчити про вищий рівень співпраці депутатів між собою та потенційно дещо вищу якість законопроектів. Водночас відбулося зниження частки законопроектів, що мають понад 23 підписанти.

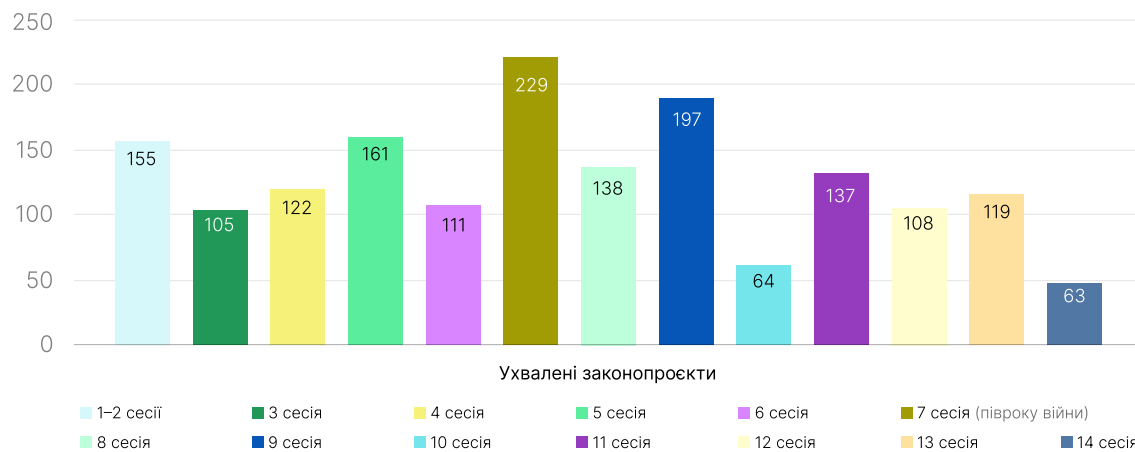
У цьому розділі парламентського моніторингу автори виходять із припущення, що більша кількість підписантів позитивно корелює із кращою пропрацьованістю законопроектів, вищим рівнем консенсусу та є ознакою зменшення законодавчого спаму.

Найбільше підписантів — 183 — має законопроект про внесення змін до Цивільного кодексу № 14057 від 21 вересня 2025 року.

Ухвалені закони

Упродовж 14-ї сесії ухвалено в цілому 63 закони. Це найнижчий показник для IX скликання. Водночас він трохи менший за результат 10-ї сесії, який дотепер був мінімальним за кількістю ухвалених законів. Зважаючи на рекордно низьку кількість зареєстрованих законопроектів, можна констатувати значне зменшення законотворчої активності.

Кількість ухвалених законів за сесіями

Протягом 14-ї сесії ухвалено 2 євроінтеграційні закони. Це 3,2% від усіх ухвалених законів.

Протягом 14-ї сесії Верховна Рада ухвалила 10 законів про надання згоди щодо міжнародних договорів. Це 16% від усіх ухвалених законів. З 10 договорів, ратифікованих Верховною Радою протягом 14-ї сесії, 1 — багатостороння угода та 9 — двосторонні. Серед усіх цих угод ратифіковано по 2 — з Європейським інвестиційним банком та Італією.

П'ять законопроектів (8%), ухвалені протягом 14-ї сесії, Президент України визначив як невідкладні.

Президент один раз накладав вето (і надавав свої пропозиції) на законопроект. Наразі цей законопроект готується до розгляду.

Ухвалені закони за ініціаторами

Ініціатор	Кількість законів (частка від загальної кількості законів)
Фракція «Слуга народу»	25 (39,7%)
Кабінет Міністрів України	17 (27%)
Президент України	14 (22,2%)
Фракція «Голос»	3 (4,8%)
Позафракційні	3 (4,8%)
Фракція «Батьківщина»	1 (1,5%)
Група «Відновлення України»	0
Група «Платформа за життя та мир»	0
Фракція «Європейська солідарність»	0
Група «Партія "За майбутнє"»	0
Група «Довіра»	0

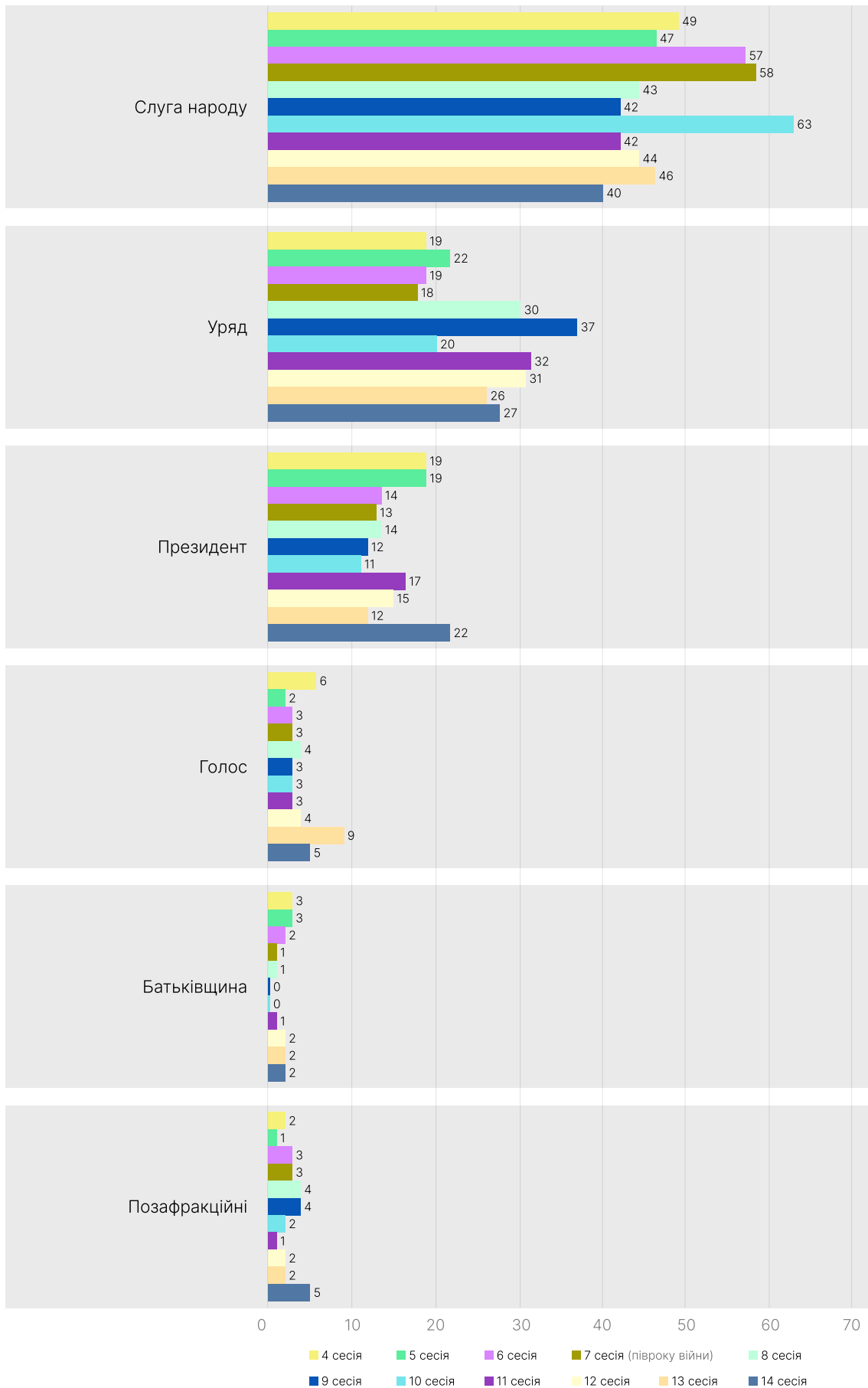
За результатами моніторингу 14-ї сесії зафіксовано кілька спостережень:

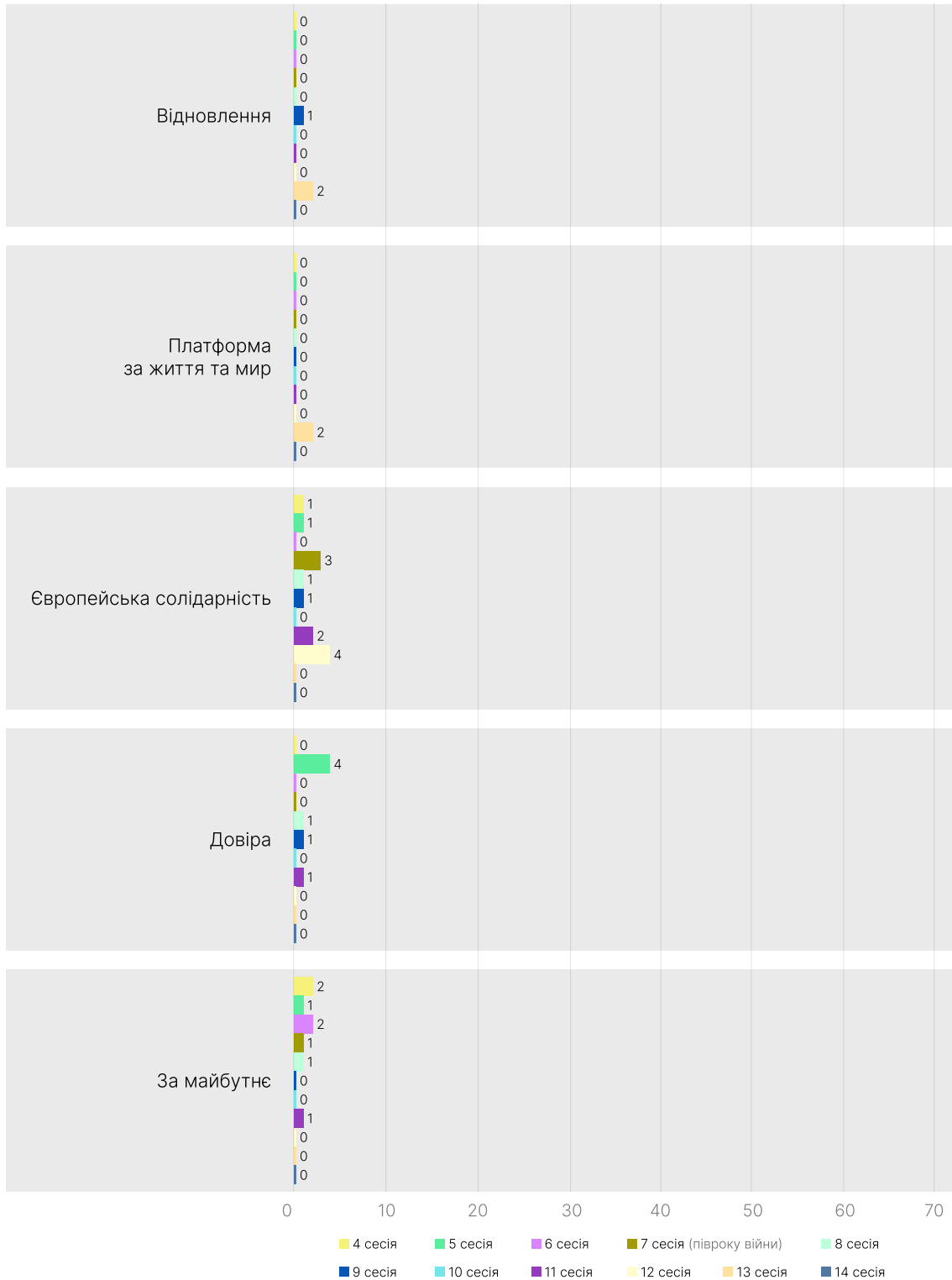
По-перше, депутати фракції «Слуга народу» продемонстрували найнижчу за все IX скликання частку від усіх ухвалених законопроектів (39,7%). Для прикладу, середнє значення за всі сесії воєнного стану для цієї фракції — 48%. Частка ухвалених законопроектів Слуги народу зростала з 10-ї сесії.

По-друге, частка прийнятих законів, ініційованих Президентом України, значно зросла (22,2%), як порівняти з результатами 13-ї (12%) та 12-ї (15%) сесій. Така частка ухвалених законів, ініційованих Президентом, є найвищою для IX скликання. Кабінет Міністрів України вперше за останні чотири сесії поспіль демонструє незначне зростання частки ухвалених законів, утім, це зростання і справді мінімальне — менше за 1%.

По-третє, частка законів, ініційованих депутатами фракцій меншості та позафракційними, сукупно становить 12%, що нижче, ніж за період 13-ї сесії (16%). Таке значення є більш стандартним для IX скликання. Зокрема, зменшення цього показника може бути спричинене тим, що (1) частка законопроектів Президента значно зросла та (2) зменшилася кількість фракцій та груп, які мають ухвалені законопроекти загалом.

Ухвалені закони за суб'єктами та за сесіями, у %

Ухвалені закони за групами підписантів

14-та сесія посилила позитивні тенденції попередніх сесій. Так, якщо порівняти з попередньою 13-ю сесією, то суттєво зросла частка ухвалених законів, що мають понад 8 підписантів. Загалом законопроекти з 8–22 підписантами складають майже третину, а ті, що мають понад 23 підписанти — більш ніж половину від усіх ухвалених.

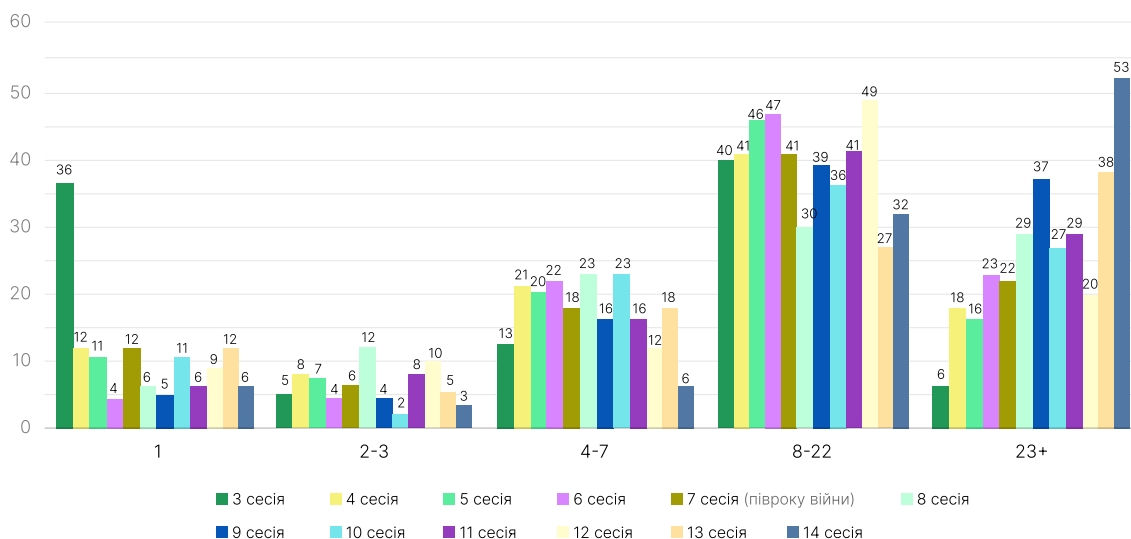
Частка законопроектів із 23+ підписантами вже впродовж другої сесії поспіль є не тільки рекордною, а й найвищою серед інших груп. Водночас частка законопроектів, що мають менш ніж 8 підписантів, демонструє зниження. Так, 84% ухвалених законів мають понад 8 підписантів, за період 13-ї сесії це значення становило 64%.

Найбільше підписантів — 65 — має законопроект про академічну доброчесність № 10392 від 08 січня 2024 року, ухвалений Верховною Радою 18 грудня 2025.

Ухвалені закони за кількістю підписантів

Групи за кількістю підписантів — народних депутатів для ухвалених законів	Кількість законів, поданих депутатами (частка від загальної кількості депутатських законів)
1	2 (6,2%)
2–3	1 (3,1%)
4–7	2 (6,2%)
8–22	10 (31,2%)
23+	17 (53,1%)

Розподіл ухвалених законів за кількістю підписантів, у %

Проходження законопроектів

Резюме

47,6% законопроектів ухвалено після першого читання, 52,4% — після другого читання, третє читання не застосовувалося.

Лише 3 із 63 ухвалених протягом 14-ї сесії законів зареєстровано до 24 лютого 2022 року, що вказує на домінування порядку денного воєнного стану.

Основні строки проходження законопроектів (середні значення):

- › від реєстрації до ухвалення в першому читанні та в цілому — 63 дні;
- › між першим читанням та ухваленням його в другому читанні та в цілому — 264 дні;
- › від реєстрації до ухвалення в другому читанні та в цілому — 382 дні.

Строки проходження законопроектів встановили три найповільніші рекорди.

Середній строк від реєстрації до ухвалення законопроектів у другому читанні становить 382 дні, найбільше за період 4–14-ї сесій. Тобто в середньому Верховній Раді потрібен понад рік, аби ухвалити законопроект у першому читанні. З огляду на те, що дві третини ухвалених законопроектів зареєстровано під час 13-ї та 14-ї сесій, це свідчить про уповільнення законодавчої активності Парламенту.

Інші два рекорди також пов'язані з ухваленням законопроектів у другому читанні та належать депутатським ініціативам. Депутатські законопроекти мають найбільший середній строк кількості днів від реєстрації до ухвалення законопроектів у другому читанні та в цілому (433 дні) і від ухвалення в першому читанні до ухвалення в другому читанні та в цілому (308 днів) за період 4–14-ї сесій IX скликання.

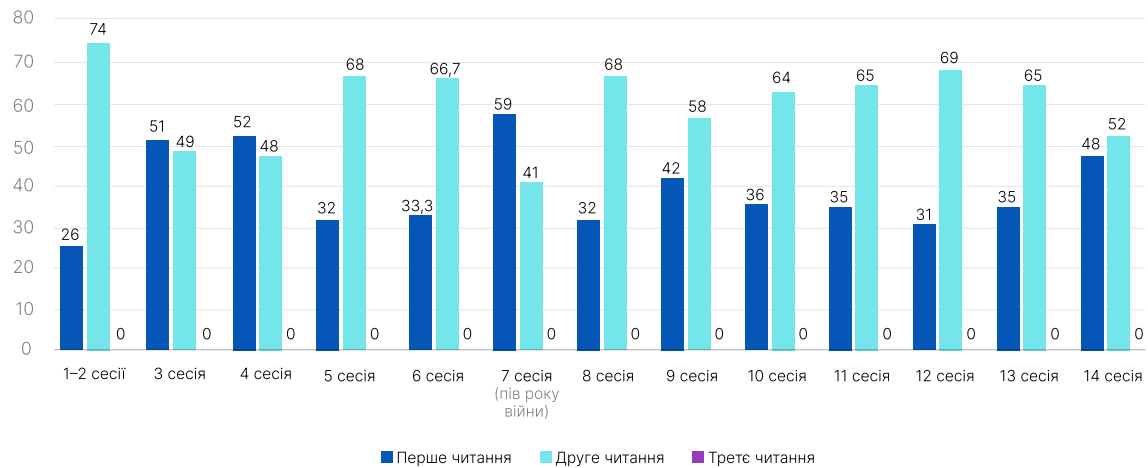
Кількість законів за читаннями

- › 30 — ухвалено в цілому після першого читання (47,6%);
- › 33 — ухвалено в цілому після другого читання (52,4%);
- › 0 — ухвалено в цілому після третього читання (0%).

14-та сесія припинила попередній тренд на розподіл ухвалених законів за читаннями ухвалення. Якщо на попередніх сесіях майже дві третини законів ухвалено в другому читанні та в цілому, то на 14-й сесії розподіл законів, ухвалених у цілому в першому та другому читанні, майже однаковий: 47,6% та 52,4% відповідно. Схожа ситуація була зафіксована під час 3-ї, 4-ї та 7-ї (пів року війни) сесій. Тренд із незастосування третього

читання не змінився — жоден законопроект не пройшов три читання⁵. Нагадаємо, що два читання дають змогу краще підготувати законопроект, виправити недоліки та помилки, виявлені під час першого читання. Однак два читання потребують також і більше часу.

Відсоткове (%) співвідношення законів за читаннями прийняття

Строки надання висновків головних комітетів до першого читання

Під час розгляду інформації щодо комітетів варто брати до уваги, що цей моніторинг ґрунтується на кількості висновків головних комітетів. Ця методика використовується з огляду на доступність даних. Саме інформація про висновки головних комітетів постійно доступна на сайті Верховної Ради, регулярно оновлюється та наявна щодо всіх висновків головних комітетів. Однак комітети, звісно ж, виконують багато інших функцій та завдань, крім надання висновків головних комітетів. Три комітети⁶ мають надавати обов'язкові висновки до всіх законопроектів, на комітети може покладатися завдання з підготовки висновків як допоміжних комітетів, комітети розглядають та ухвалюють рішення в рамках контрольної функції, розглядають листи та звернення, проводять конференції, круглі столи тощо. Однак уся ця інформація публікується лише фрагментарно, тому вона не може бути використана для формату регулярного моніторингу. Однак якщо ця інформація доступна в прийнятному для системного моніторингу форматі, вона використовується. Наведені обмеження варто брати до уваги, переглядаючи подану нижче інформацію, яка ґрунтується на висновках головних комітетів.

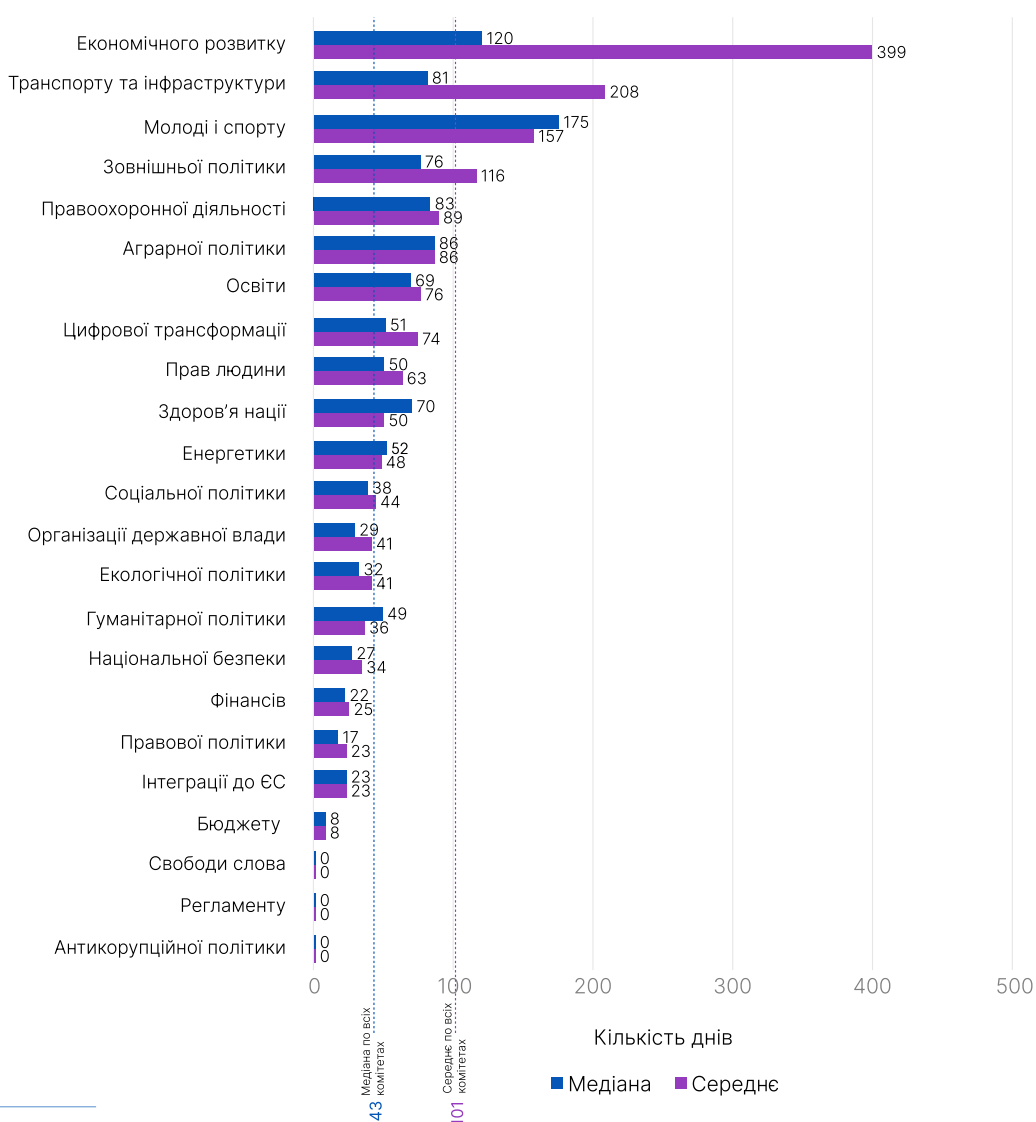
⁵ Відповідно до ч. 1 ст. 102 Регламенту, законопроекти розглядаються Верховною Радою, як правило, за процедурою трьох читань. [Докладніше про особливості застосування третього читання.](#)

⁶ Комітет з питань бюджету, Комітет з питань антикорупційної політики та Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу.

Час надання висновків головних комітетів на законопроекти⁷ дає змогу оцінити відразу декілька важливих показників. У розрізі комітетів час від реєстрації до надання першого висновку характеризує навантаження на комітети, а також надає можливість загалом спрогнозувати швидкість попереднього опрацювання того чи іншого законопроекту залежно від його головного комітету. У розрізі ініціаторів час надання висновків характеризує прихильність членів комітетів до того чи іншого ініціатора та поглиблює прогностичні можливості швидкості попереднього опрацювання. Зрештою, час, потрібний для отримання першого висновку головного комітету, разом із даними щодо загального проходження законопроектів дає змогу краще зрозуміти цілісну динаміку проходження законопроектів.

Комітети надавали висновок до першого читання в середньому за 101 день, а половину всіх висновків надали за 43 дні.

Кількість днів від реєстрації до надання першого висновку головного комітету

⁷ Наведені дані стосуються лише тих випадків, коли висновки надавалися. Розраховувався час між датою реєстрації законопроекту та датою надання першого висновку головного комітету, беручи до уваги висновки про включення до порядку денного. Цей різновид висновків взято до уваги, оскільки часто під час попереднього опрацювання комітет фактично вже розглядає законопроекти по суті.

Швидкість надання висновків дуже різниться залежно від комітету. Різниця подекуди майже досягає 50-кратного розміру. Якщо порівнювати показники 14-ї сесії та показники попередньої 13-ї сесії, то майже для половини комітетів середній час на надання першого висновку зменшився (для одного комітету — майже на півтора року)⁸. Для більшості інших комітетів зростання було помірне, у межах одного-двох місяців, лише один комітет мав зростання середнього часу в понад пів року.

Загалом навантаження і швидкість надання висновків здебільшого співвідносяться. Наприклад, Комітет з питань економічного розвитку надав найбільшу кількість висновків (22), водночас він має найвищий середній показник тривалості надання висновку — 399 днів; Комітет з питань бюджету надав лише 4 висновки, але й підготував їх найшвидше — у середньому за 8 днів. Однак подекуди навантаження і швидкість надання висновків не співвідносяться. Так, Комітет з питань молоді та спорту, попри малу кількість наданих висновків (лише 3), надавав їх у середньому протягом 157 днів.

Кількість днів від реєстрації до надання першого висновку комітету за суб'єктами

Суб'єкт подання	Середня кількість днів	Медіанна ⁹ кількість днів
Кабінет Міністрів України	44	34
Народні депутати України	136	53
Президент України	52	15

Якщо порівняти з 13-ю сесією, середня кількість днів на надання першого висновку комітету до першого читання майже вдвічі збільшилася для Президента, однак ще не досягла рівня 12-ї сесії. Для Кабміну середній строк надання висновку зменшився більш ніж на половину (на 56 днів), водночас для депутатів середній строк надання висновку зріс на 19 днів. Уже шосту сесію поспіль **середній строк надання перших висновків до урядових законопроектів менший за середній строк надання перших висновків до депутатських законопроектів.**

Медіанний час надання першого висновку на урядові законопроекти значно менший за середній строк надання висновку на депутатські законопроекти. Якщо порівнювати з 13-ю сесією, то медіанний час для урядових законопроектів зменшився, а для депутатських — значно зріс (на 15 днів). Водночас медіанний час надання першого комітетського висновку на президентські законопроекти значно менший за медіанний час надання першого висновку на урядові та депутатські законопроекти. Законопроекти Президента, як і зазвичай, найшвидше отримують перші висновки комітетів, половина таких законопроектів отримує перший комітетський висновок за два тижні.

⁸ Якщо впродовж 13-ї сесії середня кількість днів від реєстрації до надання першого висновку для Комітету з питань транспорту та інфраструктури становила 755 днів, то на 14-й сесії цей показник зменшився до 207 днів.

⁹ Нагадаємо, медіана — це значення, яке ділить усі дані навпіл, тобто половина всіх спостережень буде меншою, ніж медіана, а половина — більшою.

Законопроекти більшості фракцій та груп протягом 14-ї сесії отримували висновки швидше, ніж під час 13-ї сесії, для деяких фракцій середня швидкість зростає майже вчетверо. Однак для законопроектів, ініційованих депутатами від фракцій «Слуга народу», «Батьківщина» та групи «Відновлення України», швидкість надання перших висновків, навпаки, зменшилася. Для законопроектів, ініціаторами яких були народні депутати фракції «Європейська солідарність», не надано жодного висновку комітету до першого читання.

Кількість днів від реєстрації до надання першого висновку комітету за суб'єктами відповідно до фракційної належності ініціатора

Фракційна приналежність ініціатора	Середня кількість днів	Медіанна кількість днів
Відновлення України	355	355
Слуга народу	156	53
Платформа	102	102
За майбутнє	74	74
Батьківщина	69	66
Позафракційні	52	54
Президент	52	15
Уряд	44	34
Голос	19	14

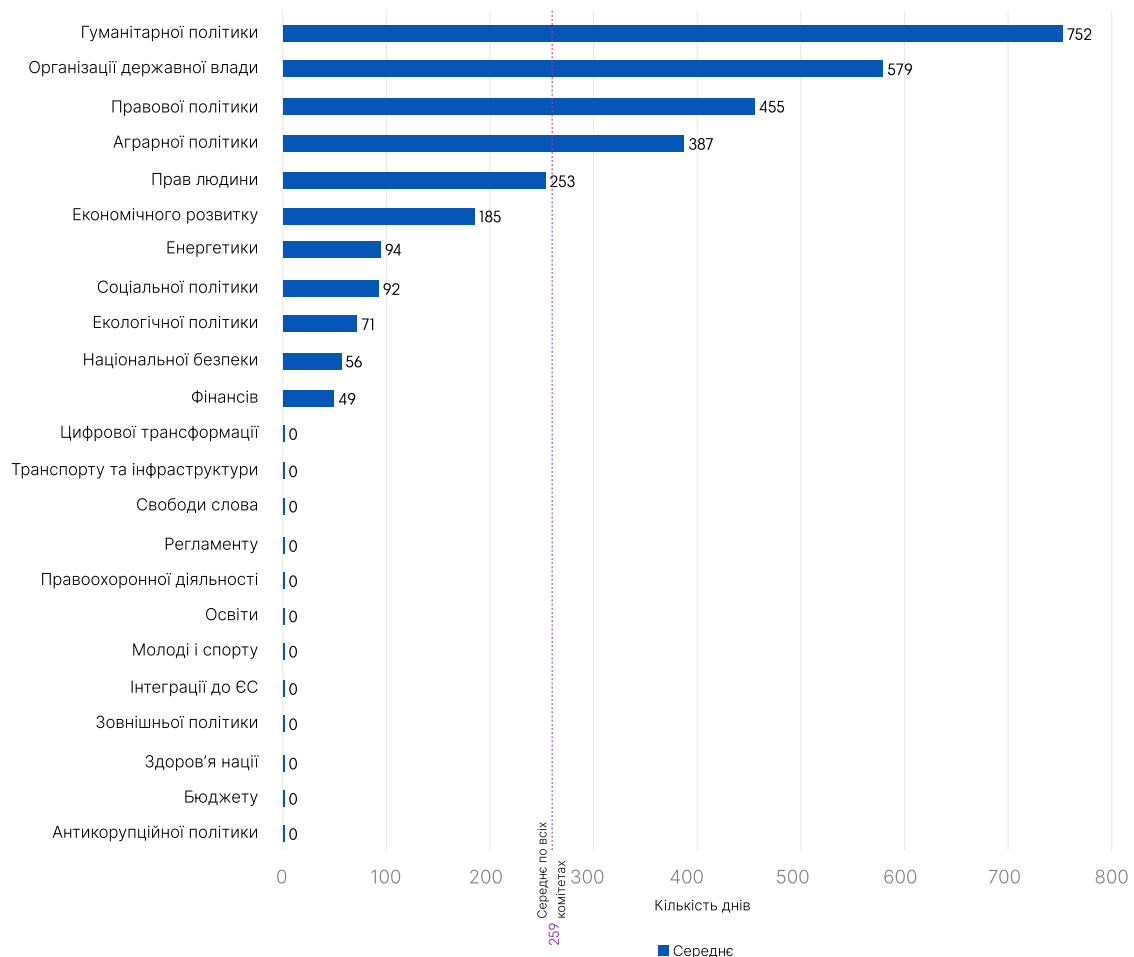
П'ять найдовших законопроектів за кількістю днів проходження від реєстрації до надання першого висновку головного комітету представлені в [додатку 1](#).

Строки надання висновків головних комітетів до другого читання

Швидкість надання висновків комітетів до другого читання¹⁰ є менш показовою через малу кількість цих висновків на один комітет. До цих даних¹¹ треба ставитися обережно, однак вони теж варті уваги. **Шість із одинадцяти¹² комітетів (тобто більш як половина) збільшили (як порівняти з попередньою 13-ю сесією) час, за який вони в середньому надавали висновки до другого читання, ще три комітети збільшили час надання висновку до другого читання на рік чи більше.**

Час від ухвалення законопроекту в першому читанні до надання висновку до другого читання в середньому склав 259 днів, що вдвічі більше, ніж протягом 13-ї сесії, а половину всіх висновків комітети надали менш ніж за 114 днів.

Середня кількість днів від першого читання до надання першого висновку головного комітету до другого читання

¹⁰ Розраховувалася кількість днів між датою ухвалення законопроекту в першому читанні та датою надання першого висновку комітету до другого читання (хоча висновків може бути кілька).

¹¹ Через малу кількість висновків до другого читання тут використовується лише середнє значення. Лише два комітети надати п'ять або більше висновків до другого читання впродовж 14-ї сесії.

¹² Ще 13 комітетів не надали жодного висновку до другого читання.

Середня кількість днів від першого читання до надання першого висновку головного комітету до другого читання за суб'єктами

Ініціатор	Середня кількість днів від першого читання до надання першого висновку головного комітету до другого читання
Кабінет Міністрів України	341
Народні депутати України	230
Президент України ¹³	–

Швидкість надання першого висновку комітету до другого читання демонструє, що середній час на надання висновків, як порівняти з 13-ю сесією, для урядових законопроектів збільшився майже у два з половиною рази, а для депутатських законопроектів — майже вдвічі. Протягом 14-ї сесії для законопроектів Президента комітети не надали жодного висновку до другого читання. Для депутатів фракції «Слуга народу» час на надання першого висновку комітету до другого читання теж збільшився (на 36 днів).

Середня кількість днів від першого читання до надання першого висновку головного комітету до другого читання за суб'єктами відповідно до фракційної належності ініціатора

Фракційна належність ініціатора ¹⁴	Середня кількість днів
Голос	1094
Уряд	341
Слуга народу	181
Позафракційні	65
Батьківщина	42

П'ять найдовших законопроектів за кількістю днів проходження від першого читання до надання першого висновку головного комітету до другого читання, а також п'ять найшвидших законопроектів представлені в [додатку 2](#).

¹³ Комітети не надавали висновки до законопроектів Президента України до другого читання протягом 14-ї сесії. Тому цей суб'єкт виділений у таблиці сірим кольором.

¹⁴ Варто брати до уваги, що велику кількість висновків (понад п'ять) надано лише щодо законопроектів Уряду та депутатів фракцій «Слуга народу». Для інших фракцій та груп кількість законопроектів, на які надано висновки, становить менш як п'ять. Вони позначені в таблиці сірим кольором. Для цих категорій вказане значення можна пояснити збігом обставин.

Строки проходження законів від реєстрації до ухвалення

Строк на ухвалення законів незалежно від того, у якому читанні вони були ухвалені, у середньому становить 230 днів, медіана складає 106 днів (тобто половину законопроектів ухвалено більш ніж за 106 днів, а половину — менш ніж).

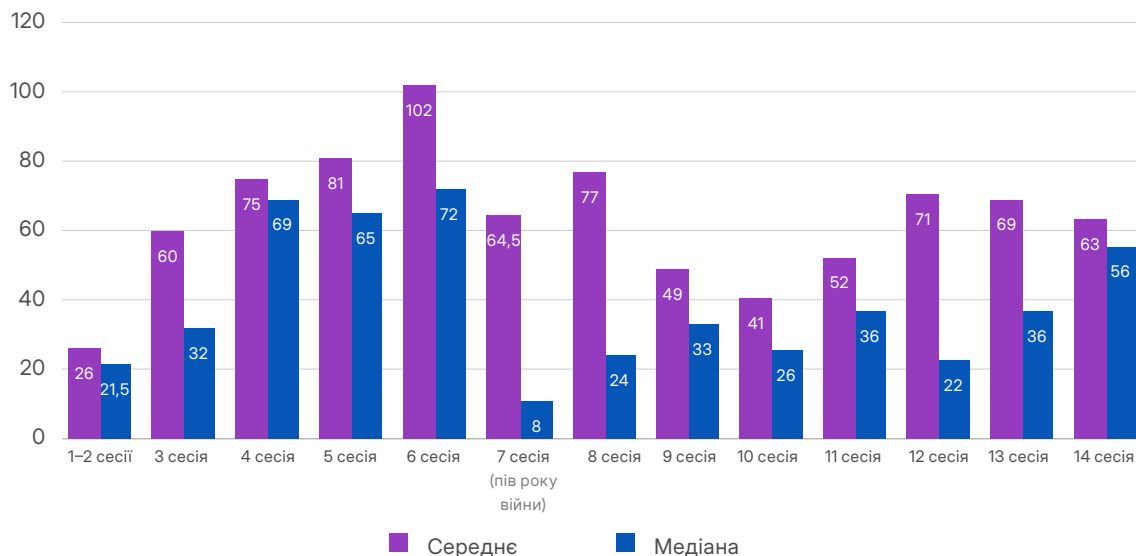
Строк від реєстрації до ухвалення в першому читанні та в цілому

Номер сесії	Середня кількість днів	Медіанна кількість днів
1–2 сесії	26	21,5
3 сесія	60	32
4 сесія	75	69
5 сесія	81	65
6 сесія	102	72
7 сесія (пів року війни)	64,5	8
8 сесія	77	24
9 сесія	49	33
10 сесія	41	26
11 сесія	52	36
12 сесія	71	22
13 сесія	69	36
14 сесія	63	56

Для 90% законопроектів строки, потрібні для ухвалення законопроекту в першому читанні та в цілому, зросли. Унаслідок цього медіанний час збільшився проти 13-ї сесії. Усі законопроекти, ухвалені в першому читанні та в цілому, зареєстровано після 2025 року. Така тенденція загалом відповідає стандартній логіці використання першого читання як швидкого треку з ухвалення найбільш термінових законопроектів.

Експериментальний показник «темپ зростання» збільшився орієнтовно на 7 днів — отже, відбулося збільшення швидкості зростання часу, потрібного для ухвалення законопроекту в першому читанні та в цілому. Нагадаємо, що темп зростання розраховується як середня різниця між різницею децилів кількості днів від реєстрації до ухвалення 13-ї та 12-ї сесій та різницею децилів кількості днів від реєстрації до ухвалення 14-ї та 13-ї сесій.

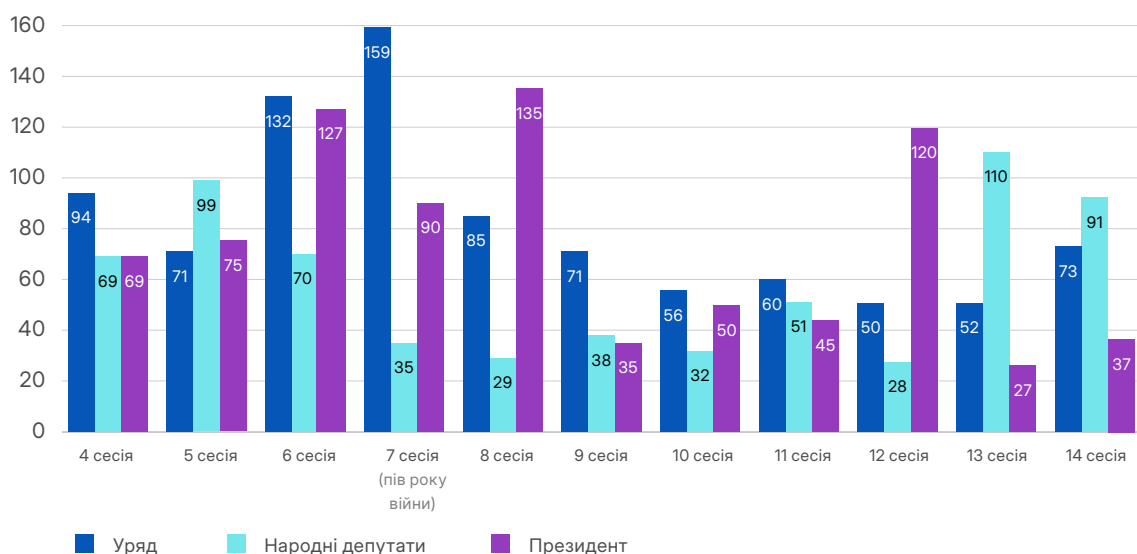
Порівняння сесій за кількістю днів, витрачених для прийняття законопроектів у першому читанні

Середня кількість днів від реєстрації до ухвалення законопроекту в першому читанні за сесіями та суб'єктами

Суб'єкт ініціювання	Середня кількість днів	Медіанна кількість днів
Кабінет Міністрів України	73	70
Народні депутати України	91 (109 для фракції «Слуга народу»)	79 (84 для фракції «Слуга народу»)
Президент України	37	42

Середня кількість днів від реєстрації до ухвалення законопроекту в першому читанні за сесіями та суб'єктами

У першому читанні та в цілому ухвалено 10 урядових законопроектів, 8 депутатських та 12 президентських. Половину урядових законопроектів склали ратифікації. Водночас усі (окрім одного) президентські законопроекти, ухвалені в першому читанні та в цілому, були схваленнями указів та ратифікаціями.

Строк проходження урядових законопроектів від реєстрації до ухвалення в першому читанні та в цілому збільшився на 21 день. Середній строк проходження депутатських законопроектів складає 91 день і є третім найвищим показником за період 4–13-ї сесії IX скликання. Цікавим є те, що для депутатських законопроектів зріс як середній, так і медіанний строк. Це означає, що частина депутатських законопроектів стала проходити від реєстрації до ухвалення у першому читанні та в цілому набагато довше, зокрема внаслідок розгляду певної кількості старих законопроектів.

Для президентських законопроектів середній строк збільшився та повернувся на рівень 9-ї сесії. Збільшився також і медіанний строк, що означає, що президентські законопроекти почали проходити від реєстрації до ухвалення в першому читанні та в цілому повільніше.

П'ять найдовших законопроектів за кількістю днів проходження від реєстрації до ухвалення в першому читанні та в цілому, а також п'ять найшвидших законопроектів представлені в [додатку 3](#).

Строк від реєстрації до ухвалення в другому читанні та в цілому

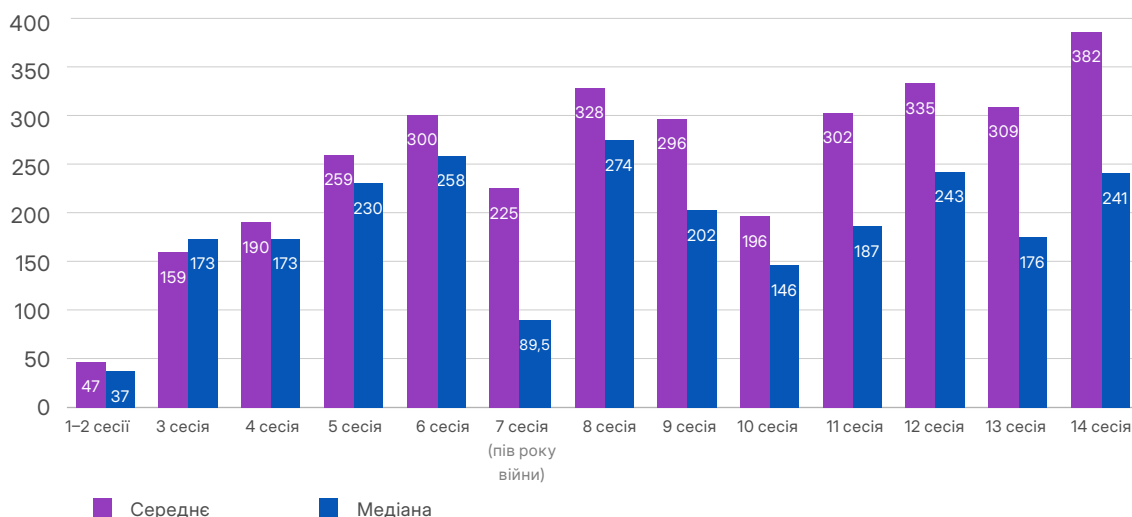
Номер сесії	Середня кількість днів	Медіанна кількість днів
1–2 сесії	47	37
3 сесія	159	173
4 сесія	190	173
5 сесія	259	230
6 сесія	300	258
7 сесія (пів року війни)	225	89,5
8 сесія	328	274
9 сесія	296	202
10 сесія	196	146
11 сесія	302	187
12 сесія	335	243
13 сесія	309	176
14 сесія	382	241

Протягом 14-ї сесії Парламент збільшив строк проходження законопроектів від реєстрації до ухвалення в другому читанні та в цілому. У середньому час на проходження від реєстрації до ухвалення в другому читанні та в цілому збільшився на 73 дні, як порівняти з 13-ю сесією, та збільшився на 47 днів, як порівняти з 12-ю сесією.

Середнє значення строку від реєстрації до ухвалення законопроекту в другому читанні та в цілому є найбільшим за весь період ІХ скликання. Медіанне значення збільшилося на 65 днів і повернулося до рівня показників 12-ї сесії. Для 70% законопроектів строки, потрібні для ухвалення законопроекту в другому читанні та в цілому, збільшилися. Лише 3 із 33 (9%) законопроектів, ухвалених у другому читанні та в цілому, зареєстровано до 24 лютого 2022 року. Це означає, що протягом 14-ї сесії ухвалювали майже виключно закони, що відповідали порядку денному воєнного стану. Такі показники демонструють, що за три роки та вісім сесій воєнного стану Верховна Рада фактично напрацювала новий порядок денний із новим обсягом законопроектів.

Темп зростання часу від реєстрації до ухвалення в другому читанні та в цілому збільшився, перервавши тенденцію останніх двох сесій. Строки ухвалення законопроектів на 14-й сесії зросли, проте темпи цього зростання суттєво впали, як порівняти з попередніми періодами.

Порівняння сесій за кількістю днів, витрачених для прийняття законопроектів в другому читанні

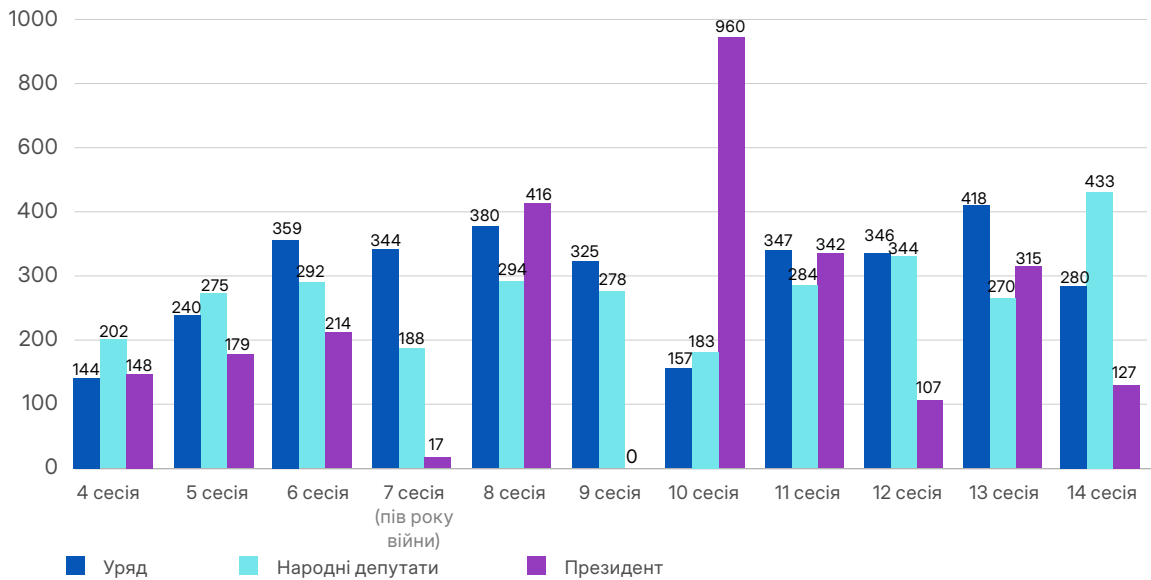

Кількість днів від реєстрації до ухвалення законопроекту в другому читанні за суб'єктами

Суб'єкт ініціювання	Середня кількість днів	Медіанна кількість днів
Кабінет Міністрів України	280	281
Народні депутати України	433 (295 для фракції «Слуга народу»)	237 (229 для фракції «Слуга народу»)
Президент України ¹⁵	127	127

¹⁵ Верховна Рада України ухвалила два президентські законопроекти в другому читанні та в цілому протягом 14-ї сесії. Тому цей суб'єкт виділений у таблиці сірим кольором.

Середня кількість днів від реєстрації до ухвалення законопроекту в другому читанні за сесіями та суб'єктами

Урядові законопроекти зменшили (як порівняти з 13-ю сесією) середній час проходження від реєстрації до ухвалення в другому читанні та в цілому та досі **вперше після 10-ї сесії проходять цей шлях швидше за законопроекти народних депутатів**. Депутатські ж законопроекти поставили новий рекорд на 14-й сесії — їхній шлях від реєстрації до ухвалення складає 433 дні, найповільніше за період 4–14-ї сесій.

Під час 14-ї сесії ухвалено 2 президентські законопроекти, які пройшли шлях від реєстрації до ухвалення в середньому за 127 днів, однак із цього не можна робити висновки про вплив Президента як суб'єкта законодавчої ініціативи на законотворчий процес через малу кількість ухвалених законів.

П'ять найдовших за кількістю днів проходження від реєстрації до ухвалення в другому читанні та в цілому законопроектів, а також п'ять найшвидших законопроектів представлені в [додатку 4](#).

Строк між першим читанням законопроекту та ухваленням його в другому читанні та в цілому

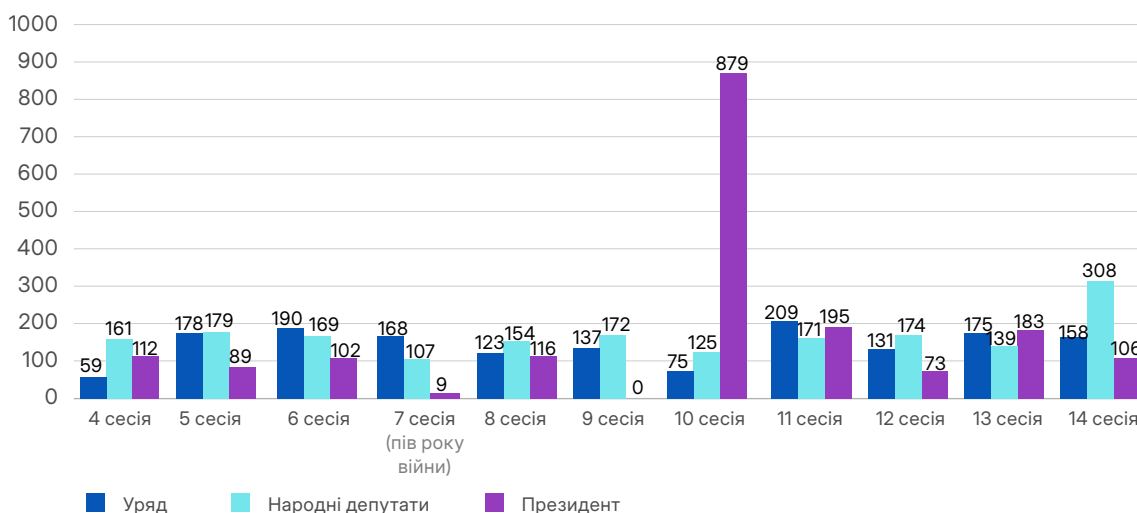
Номер сесії	Середня кількість днів	Медіанна кількість днів
4 сесія	93	75,5
5 сесія	130	91
6 сесія	168	148
7 сесія (пів року війни)	121	38
8 сесія	141	57
9 сесія	159	97

Номер сесії	Середня кількість днів	Медіанна кількість днів
10 сесія	133	90
11 сесія	181	75
12 сесія	156	92
13 сесія	149	84
14 сесія	264	174

Кількість днів від першого читання до ухвалення законопроекту в другому читанні за суб'єктами

Суб'єкт ініціювання	Середня кількість днів	Медіанна кількість днів
Кабінет Міністрів України	158	176
Народні депутати України	308 (224 для фракції «Слуга народу»)	174 (174 для фракції «Слуга народу»)
Президент України ¹⁶	106	106

Середня кількість днів від першого читання до ухвалення законопроекту в другому читанні за сесіями та суб'єктами

¹⁶ Верховна Рада України ухвалила лише два президентські законопроекти в другому читанні та в цілому протягом 14-ї сесії. Тому цей суб'єкт виділений у таблиці сірим кольором.

Процес проходження законопроектів від ухвалення в першому читанні до ухвалення в другому читанні та в цілому протягом 14-ї сесії повернув тенденції 8-ї, 9-ї та 12-ї сесії, коли депутатські законопроекти мали довший час проходження від першого читання до ухвалення в другому читанні та в цілому, ніж урядові ініціативи. Однак якщо порівняти з 13-ю сесією, строк проходження депутатських законопроектів збільшився більш ніж удвічі та поставив новий рекорд. Строк проходження депутатських законопроектів трохи зменшився, як порівняти з 13-ю сесією, однак усе ще не досяг рівня 12-ї сесії. Аналогічна ситуація — і з законодавчими ініціативами Президента.

Строк між першим читанням та ухваленням у другому збільшився для 100% законопроектів.

П'ять найдовших за кількістю днів проходження від ухвалення законопроекту в першому читанні до ухвалення в другому читанні та в цілому, а також п'ять найшвидших законопроектів представлені в [додатку 5](#).

Пленарний час

Резюме

Упродовж 14-ї сесії на розгляд законопроектів у сесійній залі витрачено 48 годин, що є найменшим значенням для 9–14-ї сесій IX скликання.

7,4% пленарного часу на 14-й сесії витрачено на розгляд законопроектів, ініційованих не представниками влади.

Законопроекти, обидва читання яких припали на 14-ту сесію, мають найвищі показники середнього та медіанного часу розгляду за весь період IX скликання.

Загалом законопроекти обговорювалися значно довше, ніж на інших сесіях, натомість рекордно низька витрата пленарного часу зумовлена саме невеликою кількістю ухвалених законопроектів.

Для розрахунку показників пленарного часу використовувалися лише дані щодо часу, витраченого на розгляд законопроектів. Час на реєстрацію, оголошення запитів, «годину запитань до Уряду», постанови тощо не враховувалися.

Пленарний час за ініціаторами

Упродовж 14-ї сесії народні депутати витратили майже 48 годин пленарного часу на розгляд законопроектів. Це новий антирекорд Верховної Ради, адже це найменша кількість часу за період 9–14-ї сесій, протягом якого народні депутати обговорюють законопроекти. Можна припустити ймовірне закінчення тенденції на зростання витраченого пленарного часу, яке почалося під час 9-ї сесії.

Упродовж 14-ї сесії 92,6% пленарного часу присвячено розгляду законопроектів влади — фракції «Слуга народу», Уряду та Президента. Це доволі стандартна ситуація для останніх сесій, адже зазвичай це значення складає понад 90%.

Пленарний час для законів, прийнятих у першому читанні та в цілому (секунди, хвилини)

Номер сесії	Середнє	Медіана
4	509 секунд (8,5 хв)	182 с (3 хв)
5	391 с (6,5 хв)	118 с (2 хв)
6	701 с (12 хв)	901 с (15 хв)

Номер сесії	Середнє	Медіана
7	151 с (2,5 хв)	42 с (0,7 хв)
8	260 с (4 хв)	86 с (1,5 хв)
9	302 с (5 хв)	134 с (2 хв)
10	418 с (7 хв)	185 с (3 хв)
11	612 с (10 хв)	668 с (11 хв)
12	536 с (9 хв)	568 с (9,5 хв)
13	673 с (11,2 хв)	770 с (12,8 хв)
14	679 с (11,3 хв)	821 с (13,7 хв)

14-та сесія Верховної Ради демонструє подальше збільшення середнього та медіанного часу, витраченого на обговорення законопроектів, як порівняти з попередніми сесіями. Середній та медіанний час розгляду є другим найвищим показником для ІХ скликання та найвищим для періоду повномасштабного вторгнення. Це свідчить про продовження тенденції до відновлення тривалішого розгляду законопроектів. Для 70% ухвалених законопроектів у першому читанні та в цілому кількість витраченого пленарного часу збільшилася, хоча середній час дещо нижчий за піковий показник 6-ї сесії (701 секунда). Ці дані демонструють повернення до довоєнного формату розгляду законопроектів.

Пленарний час для законів, прийнятих у другому читанні та в цілому (перше читання яких відбулося до 14-ї сесії)

Номер сесії	Середнє	Медіана
4	1003 с (17 хв)	258 с (4 хв)
5	3527 с (59 хв)	139 с (2 хв)
6	1439 с (24 хв)	408 с (7 хв)
7	449 с (7 хв)	141 с (2 хв)
8	440 с (7 хв)	79 с (1 хв)
9	872 с (14,5 хв)	193 с (3 хв)
10	1226 с (20 хв)	477 с (8 хв)
11	834 с (14 хв)	471 с (8 хв)
12	866 с (14 хв)	434 с (7 хв)

Номер сесії	Середнє	Медіана
13	872 с (14,5 хв)	496 с (8 хв)
14	1853 с (30,9 хв)	761 с (12,7 хв)

Законопроекти, які розглядалися лише в другому читанні протягом 14-ї сесії, розглядалися в залі засідань удвічі довше, ніж протягом попередніх трьох сесій, і навіть перевищили показники деяких довоєнних сесій. Для 80% законопроектів, прийнятих у другому читанні та в цілому (перше читання яких відбулося до 14-ї сесії), пленарний час збільшився.

Пленарний час для законів, обидва читання яких відбувалися протягом 14-ї сесії

Номер сесії	Середнє	Медіана
4	2000 с (33 хв)	1423 с (24 хв)
5	2178 с (36 хв)	1178 с (20 хв)
6	4851 с (81 хв)	1556 с (26 хв)
7	798 с (13 хв)	367 с (6 хв)
8	910 с (15 хв)	285 с (5 хв)
9	920 с (15 хв)	547 с (9 хв)
10	4830 с (80 хв)	830 с (14 хв)
11	1714 с (29 хв)	881 с (15 хв)
12	4593 с (77 хв)	1705 с (28 хв)
13	1723 с (29 хв)	1257 с (21 хв)
14	7385 с (123,1 хв)	2435 с (40,6 хв)

Законопроекти, обидва читання яких припали на 14-ту сесію, розглядалися в середньому найдовше за все IX скликання. Середній час розгляду законопроектів становить орієнтовно 123 хвилини, а медіанний показник — 40 хвилин. Це свідчить про значне збільшення часу, яке частково зумовлене тривалим розглядом державного бюджету на 2026 рік, який сумарно склав майже 12 годин. Отже, за форматом розгляду законопроектів у сесійній залі 14-та сесія значно перевищила показники довоєнних сесій. Для 100% законопроектів пленарний час для обох читань збільшився, як порівняти з 13-ю сесією.

П'ять найдовших за кількістю часу розгляду в залі пленарних засідань законопроектів представлені в додатку 6.

Комітети

Резюме

- ▶ Найбільш завантаженими є Комітет економічного розвитку (34 висновки), Комітет з питань фінансів (25 висновків), Комітет з питань національної безпеки та Комітет з питань соціальної політики (по 24 висновки).
- ▶ За кількістю законопроектів на одного депутата велике навантаження впродовж 14-ї сесії мають два комітети — Комітет з питань економічного розвитку та Комітет з соціальної політики. Обидва комітети мають понад 2 розписані законопроекти та надані висновки в перерахунку на 1 депутата. У дев'яти комітетах навантаження (кількість наданих висновків) не перевищує значення 0,5 на 1 депутата.

Протягом 14-ї сесії комітети Верховної Ради і далі здійснювали свою роботу в умовах незначного зменшення кількості зареєстрованих законопроектів, як порівняти з 12-ю сесією. Загальна кількість наданих висновків зменшилася до 260, що на 32 висновки менше, ніж комітети надали протягом аналогічної 12-ї сесії. Нерівномірний розподіл навантаження між членами комітетів, що подекуди відрізняється в 17 разів, порушує питання щодо перерозподілу обов'язків або складу депутатів та працівників секретаріатів у комітетах.

Інформація щодо строків надання висновків комітетів представлена в розділі про швидкість проходження законопроектів.

Висновки про відхилення (загалом 38 висновків)

Назва суб'єкта законодавчої ініціативи	Кількість висновків про відхилення законопроектів (частка від загальної кількості висновків про відхилення)
Народні депутати України	38 (100%)
Уряд	0
Президент	0

Кількість висновків про відхилення до депутатських законопроектів за фракціями та групами

Фракційна належність ініціаторів законопроектів	Кількість висновків про відхилення законопроектів (частка від депутатських висновків про відхилення)
Фракція «Слуга народу»	27 (71%)
Фракція «Батьківщина»	3 (8%)
Група «За майбутнє»	2 (5%)
Європейська солідарність	2 (5%)
Позафракційні	2 (5%)
Відновлення України	1 (3%)
Група «Платформа за життя та мир»	1 (3%)

Протягом 14-ї сесії підготовлено 38 висновків головних комітетів про відхилення законопроектів. Висновки про відхилення можуть свідчити як про політичну лояльність комітетів, так і про рівень (хоча б мінімальний) якості підготовки законопроектів. Водночас, як і протягом 11-ї сесії, дві третини відхилених законопроектів є альтернативними. Президентські законопроекти, здається, витримують обидва критерії, оскільки не мають висновків про відхилення (водночас варто пам'ятати, що президентських законопроектів було небагато і вони часто є ратифікаціями та указами). Урядові законопроекти теж здаються здебільшого безпроблемними: під час 14-ї сесії вони взагалі не отримували висновків про відхилення. Основну масу висновків про відхилення отримали законопроекти депутатів фракції «Слуга народу», що логічно, зважаючи на кількість депутатів та їхню законодавчу активність.

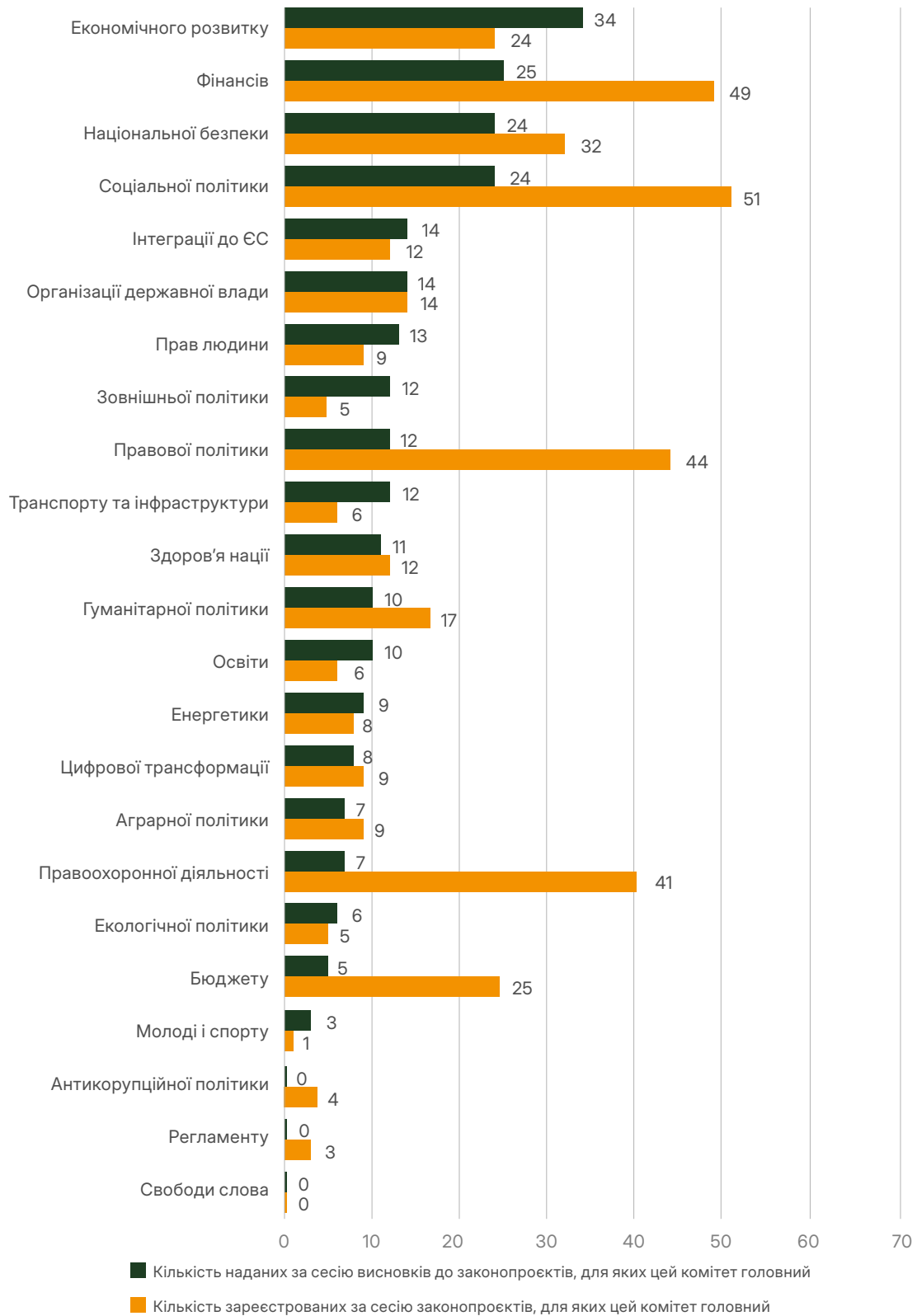
Навантаження на комітети

Під час розгляду навантаження на комітети варто зважати, що цей моніторинг **розраховує навантаження, насамперед ґрунтуючись на кількості висновків головних комітетів**. Ця методика використовується з огляду на доступність даних (формат відкритих даних). Саме інформація про висновки головних комітетів постійно доступна на сайті Верховної Ради, регулярно оновлюється та наявна щодо всіх висновків головних комітетів. Однак комітети, звісно ж, **виконують багато інших функцій та завдань, крім надання висновків головних комітетів**. Три комітети¹⁷ мають надавати обов'язкові висновки до всіх законопроектів, на комітети може покладатися завдання з підготовки висновків як допоміжних комітетів, комітети розглядають та ухвалюють рішення щодо контрольної функції, розглядають листи та звернення, проводять конференції, круглі столи тощо.

¹⁷ Комітет з питань бюджету, Комітет з питань антикорупційної політики та Комітет з питань європейської інтеграції.

Наведені обмеження варто брати до уваги, переглядаючи подану нижче інформацію, яка ґрунтується на висновках головних комітетів.

Навантаження на головні комітети

Поданий графік має два показники. По-перше, він демонструє, яку кількість висновків¹⁸ надали головні комітети. Другий показник — це кількість законопроектів, яку розписав кожен комітет як головний відповідно до предмета відання. Разом вони показують розподіл законопроектної роботи щодо попереднього опрацювання законопроектів.

Найбільше навантаження за кількістю наданих висновків (34 висновки) має Комітет з питань економічного розвитку. Ще три комітети також мають (як порівняти з іншими комітетами) високе навантаження: Комітет з питань фінансів (25 висновків), Комітет з питань національної безпеки та Комітет з питань соціальної політики (по 24 висновки). Хоча Комітет з питань економічного розвитку під час останніх сесій не був лідером із кількості наданих висновків, для інших комітетів це порівняно стандартний розподіл для останніх семи сесій воєнного стану (7-ї, 8-ї, 9-ї, 10-ї, 11-ї, 12-ї та 13-ї).

Загальна кількість наданих висновків зменшилася до 260, що на 32 висновки менше, ніж комітети надали на аналогічній 12-й сесії.

Найбільше зменшили (як порівняти з аналогічною 12-ю сесією) кількість наданих висновків протягом 14-ї сесії такі комітети, як-от: Комітет з питань правової політики (-32 висновки) та Комітет з питань правоохоронної діяльності (-29 висновків).

Водночас у частині комітетів кількість наданих висновків зросла, як порівняти з 12-ю сесією. Так, найбільше зросла кількість наданих висновків у Комітеті з питань економічного розвитку (+18 наданих висновків).

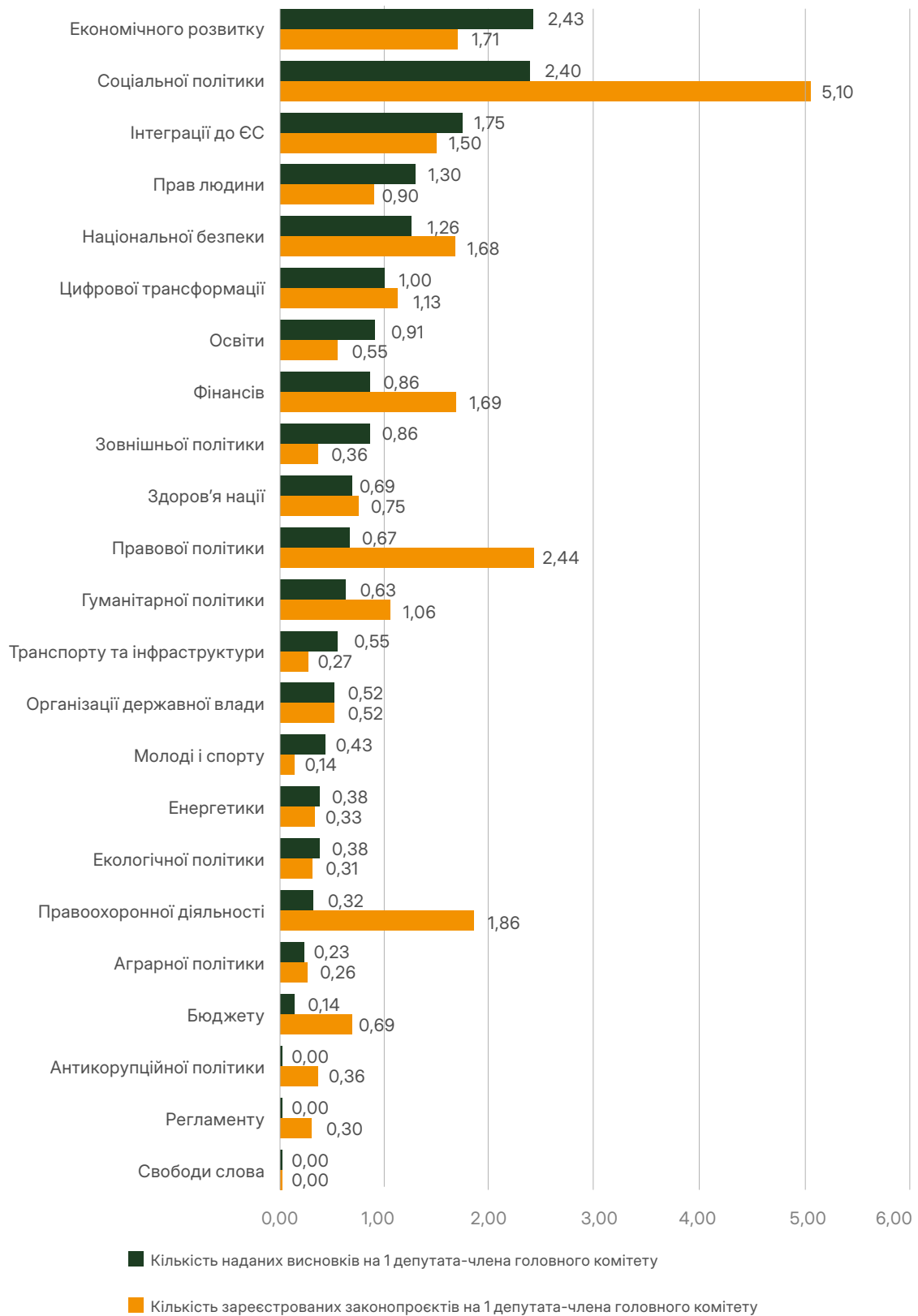
Обсяг розписаних на комітети законопроектів, як порівняти з 12-ю сесією, змінився в діапазоні від -28 до +15 розписаних законопроектів.

Потенційне навантаження (кількість розписаних законопроектів) на комітети протягом 14-ї сесії найсильніше зменшилося (як порівняти з 12-ю сесією) для тих самих комітетів, для яких і зменшилося реальне навантаження: для Комітету з питань правової політики (-28 розписаних законопроектів) та Комітету з питань правоохоронної діяльності (-27 розписаних законопроектів).

Потенційне навантаження на комітети зросло найбільше для Комітету з питань бюджету (+15 розписаних законопроектів) та Комітету з питань соціальної політики (+10 розписаних законопроектів).

¹⁸ Кількість висновків не дорівнює кількості розглянутих законопроектів. Комітет може надавати декілька висновків щодо одного законопроекту, наприклад, висновок про включення до порядку денного, висновки до першого і до другого читань, до повторних читань, до тексту законопроекту, що надаються на заміну, тощо.

Навантаження на одного депутата головних комітетів

Інший вимір навантаження на комітети демонструє наведений вище графік, де показано, скільки висновків або зареєстрованих законопроектів припадає на одного депутата-члена комітету¹⁹. Велике навантаження (кількість розписаних законопроектів і наданих висновків перевищує 2 на 1 депутата) упродовж 14-ї сесії має лише один комітет — Комітет з питань соціальної політики (5,1 законопроекту на 1 депутата та 2,4 висновку на 1 депутата). Ще два комітети (Комітет з питань економічного розвитку та Комітет з питань інтеграції до ЄС) мають навантаження понад 1,5 висновку та законопроекту на 1 депутата.

У дев'яти комітетах кількість наданих висновків у перерахунку на одного депутата не досягає показника 0,5 (за період 12-ї сесії це значення не досягало 0,5 так само щодо дев'яти комітетів). Найменша кількість наданих висновків у перерахунку на одного депутата зафіксована для Комітету з бюджету (0,14 висновку на 1 депутата) та Комітету з питань аграрної політики (0,23 висновку на 1 депутата). Ще три комітети, попри розписані законопроекти, не надали жодного висновку.

Якщо порівняти 14-ту сесію та аналогічну 12-ту сесію, то можна зауважити відчутну різницю в навантаженнях, адже різниця між кількістю наданих висновків на одного депутата коливається в межах показників від -1,78 до +1,43. Кількість розписаних законопроектів також значно коливається — у межах показників від -1,56 до +1.

Реальне навантаження (тобто кількість наданих висновків на одного депутата) найбільше зменшилося для Комітету з питань правової політики (-1,89 наданого висновку на 1 депутата) та Комітету з питань правоохоронної діяльності (-1,32 наданого висновку на 1 депутата). Найбільше зростання реального навантаження зафіксовано для Комітету з питань економічного розвитку (+1,43 наданого висновку на 1 депутата).

Потенційне навантаження найсильніше зменшилося (як порівняти з 12-ю сесією) у Комітеті з правової політики (-1,56 розписаного законопроекту на 1 депутата) та Комітеті з питань правоохоронної діяльності (-1,23 законопроекту на 1 депутата). Натомість найсильніше зросло потенційне навантаження для Комітету з питань інтеграції до ЄС (+0,88 розписаного законопроекту на 1 депутата) та Комітету з питань соціальної політики (+1 розписаний законопроект).

Тенденції щодо реального та потенційного навантаження на одного члена комітету загалом відповідають даним щодо навантаження на комітети.

Якщо порівнювати найменш та найбільш завантажені комітети, то їхнє **навантаження відрізняється в 17 разів**. Така ситуація, що склалася під час 14-ї сесії, а також певні тенденції в навантаженні комітетів, які переходять від сесії до сесії, актуалізують питання про перерозподіл або депутатів, або сфер відання між комітетами.

¹⁹ Кількість депутатів на кінець 14-ї сесії, протягом 14-ї сесії кількість депутатів у комітетах змінювалася.

Порушення Регламенту

Резюме

Протягом 14-ї сесії частка порушень Регламенту під час ухвалення законів становила 38%, що на 30% менше, ніж за попередню сесію.

Частка порушень у другому читанні законопроектів зменшилася вдвічі, як порівняти з 13-ю сесією.

Загальна частка порушень конституційного терміну (15 днів) на підписання законів Президентом упродовж 14-ї сесії знову склала 44%. Строк підписання (або надання пропозицій) порушено для 20 законів, а ще 8 законів ані підписано, ані ветоано.

Обсяг порушень законодавчої процедури протягом 14-ї сесії значно зменшився та майже досяг рівня до початку повномасштабного вторгнення. Загальна частка законопроектів, ухвалених із порушеннями, є меншою, ніж за всі інші сесії воєнного стану, зокрема через значне зменшення частки порушень для другого читання.

У цьому розділі надається інформація про порушення Регламенту під час ухвалення законів упродовж 14-ї сесії.

14-та сесія за часткою порушень продемонструвала зниження порушень у всіх категоріях. Процедури розгляду **орієнтовно 38% (понад третини) законів мали порушення** протягом 14-ї сесії, упродовж 13-ї сесії це значення становило 68%.

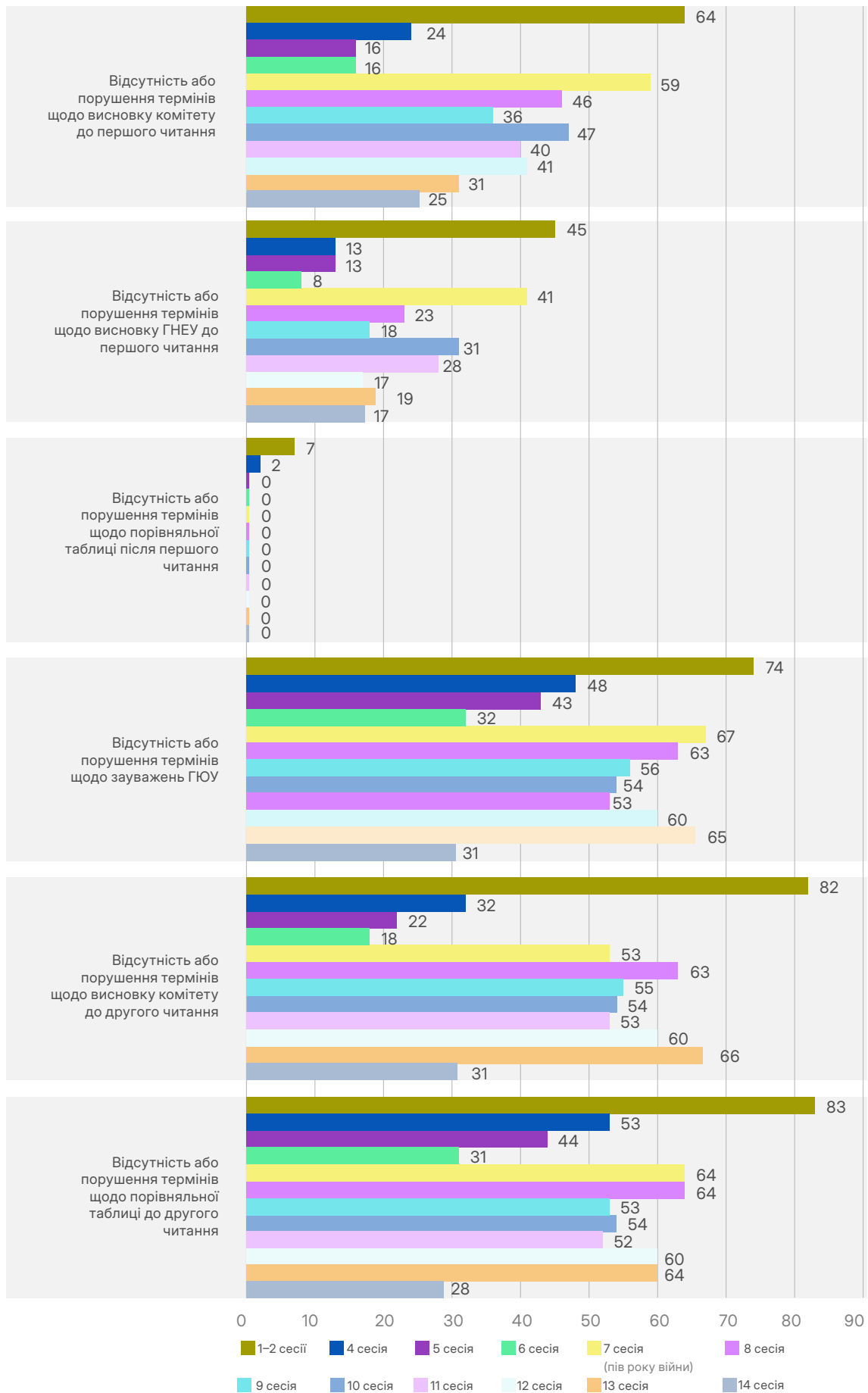
Протягом 14-ї сесії динаміка частоти порушень Регламенту однакова для першого та другого читання. Для першого читання частка порушень, як порівняти з 13-ю сесією, зменшилася. Загалом частка порушень Регламенту в першому читанні продовжує знижуватися з 11-ї сесії.

Від 9-ї сесії частка порушень у другому читанні зростала. Під час 14-ї сесії частка порушень Регламенту в другому читанні знизилася майже вдвічі для всіх трьох видів порушень, які відстежувалися для другого читання.

Це одні з найнижчих показників для всього IX скликання. Обсяг порушень і для першого, і для другого читань досі поступово наближується до обсягів до повномасштабного вторгнення.

У графіках та таблиці дані щодо того, яку частку законопроектів ухвалено з тими чи іншими порушеннями Регламенту, подаються за сесіями.

Розподіл видів порушень Регламенту у % за сесіями

Порушення Регламенту щодо ухвалених законів у Верховній Раді

Тип порушення	Норма Регламенту	Загальна кількість законів, які перевіряються на порушення	Кількість законів із порушенням
Висновок комітету до першого читання (відсутність таких висновків або порушення термінів, передбачених для ознайомлення із цими висновками перед їх розглядом у залі засідань)	Висновок надається за 7 днів до розгляду законопроекту в залі засідань під час першого читання.	63	16 (25,4%) порушень, 16 — порушення строків, зокрема 3 випадки ухвалення законопроекту в день надання висновку. Усі висновки наявні.
Висновок ГНЕУ до першого читання ²⁰ (відсутність таких висновків або порушення термінів, передбачених для ознайомлення із цими висновками перед їх розглядом у залі засідань)	Висновок надається за 7 днів до розгляду законопроекту в залі засідань під час першого читання.	63	11 (17%) порушень строків. Усі висновки наявні.

²⁰ Регламент ВРУ не містить прямого та чіткого припису щодо обов'язковості висновку ГНЕУ. Поряд із ч. 4 ст. 103, де зазначено про відсутність зауважень у разі відсутності висновків у 14-денний термін, наявні й норми щодо необхідності висновків ГНЕУ:

- 1) ст. 112 встановлює, що супровідні документи до законопроекту надаються народним депутатам не пізніше як за сім днів до дня розгляду цього законопроекту на пленарному засіданні Верховної Ради;
- 2) п. 3 ч. 2 ст. 99 встановлює, що висновки експертиз щодо законопроекту є частиною супровідних документів.

Отже, можна зробити висновок, що Регламент ВРУ є недосконалим та містить суперечливі норми. Для прикладу, ГНЕУ може надати висновок після 14-денного терміну (у зв'язку із завантаженістю), і в такому разі незрозуміло, що має робити головний комітет — вважати, що зауважень немає, чи брати до уваги зауваження.

Тип порушення	Норма Регламенту	Загальна кількість законів, які перевіряються на порушення	Кількість законів із порушенням
Порівняльна таблиця після першого читання (відсутність порівняльної таблиці або створення такої таблиці в строки, які не дають змоги всім суб'єктам надати свої правки у встановлені Регламентом строки)	Пропозиції та правки мають бути подані до таблиці не раніше 14 днів після ухвалення законопроекту в першому читанні або 7 днів у разі скорочених термінів.	32 (законопроекти, ухвалені в другому читанні)	Порушень термінів немає. Усі порівняльні таблиці наявні.
Висновки ГЮУ (відсутність висновків ГЮУ або порушення термінів, передбачених на ознайомлення із цими висновками перед їх розглядом у залі засідань)	Зауваження ГЮУ надаються за 10 днів до розгляду законопроекту в залі засідань під час другого читання або 5 днів у разі скорочених термінів.	32 (законопроекти, ухвалені в другому читанні)	10 (31,3%) порушень термінів. Усі висновки наявні ²¹ .
Висновок комітету до другого читання (відсутність висновків комітетів або порушення термінів, передбачених на ознайомлення із цими висновками перед їх розглядом у залі засідань)	Висновки комітетів до другого читання надаються за 10 днів до розгляду законопроекту в залі засідань під час другого читання або 5 днів у разі скорочених термінів.	32 (законопроекти, ухвалені в другому читанні)	10 (31,3%) порушень термінів. Висновки комітетів наявні до всіх законів.

²¹ Висновок ГЮУ відсутній для проекту державного бюджету, однак це не вважалося порушенням через усталену практику відсутності висновків ГЮУ до бюджетів за різні роки.

Тип порушення	Норма Регламенту	Загальна кількість законів, які перевіряються на порушення	Кількість законів із порушенням
Порівняльна таблиця до другого читання (відсутність порівняльної таблиці або порушення термінів, передбачених на ознайомлення із цими таблицями перед їх розглядом у залі засідань)	Таблиці мають бути надані за 10 днів до розгляду законопроекту в залі засідань під час другого читання або 5 днів у разі скорочених термінів.	32 (законопроекти, ухвалені в другому читанні)	9 (28,1%) порушень термінів. Усі таблиці наявні.

Крім звичайних порушень Регламенту, здійснено **моніторинг порушень Конституції в частині порушення 15-денного терміну на підпис Президентом ухвалених законів** (ст. 94 Конституції). Моніторинг здійснено щодо 63 законів, ухвалених Верховною Радою України протягом 14-ї сесії. Строк підписання (або надання пропозицій) порушено щодо 20 законів, тобто у 32% випадків (за період 13-ї сесії було 43%). Крім цього, ще 8 законів взагалі не були ані підписані Президентом, ані ветовані, ані отримали пропозиції (хоча термін їх підписання вже минув). Якщо об'єднати всі порушення, це складе 44% від усіх ухвалених протягом 14-ї сесії законів, що нижче, ніж результати 13-ї сесії (47%). Отже, майже половина всіх ухвалених протягом 14-ї сесії законів містила порушення строків, передбачених Конституцією України.

Звісно, неважливо, на скільки днів порушено термін — на 2 чи на 102 — в обох випадках це є порушенням. Якщо все ж розглядати рекордсменів у цьому плані, то рекордним став термін підписання тривалістю 83 дні.

Порушення конституційної процедури почали збільшуватися з початком воєнного стану. 11-та, 13-та сесії були рекордними за кількістю порушень конституційної процедури, а 12-та і 14-та демонстрували мінімальне зниження. Утім, про зміну тренду в реальності говорити зарано. Попри значні покращення в процесі ухвалення законів, терміни підписання залишаються значною проблемою. Не можна пояснити ці порушення і нормативно-процедурними недоліками²², адже відповідні норми не змінювалися.

²² Згідно з Конституцією України, Президент має 15 днів, щоб підписати закон та офіційно його оприлюднити або повернути його зі своїми вмотивованими та сформульованими пропозиціями до Парламенту. За рішенням Президента Уряд організовує експертизу закону, що надійшов на підпис Президентом. Згідно з Регламентом КМУ, Уряд має максимум сім днів для подання своїх пропозицій стосовно підписання Президентом закону або обґрунтовані та вмотивовані пропозиції щодо доцільності застосування Президентом України права вето. Витрати часу на підготовку узагальнених зауважень і пропозицій залежать як від обсягу і складності закону, так і від інших чинників — дня тижня і часу надходження копії закону, кількості залучених в експертизі міністерств, різниці в їхніх позиціях щодо ухваленого закону, внутрішніх бюрократичних процедур у міністерствах, технічних причин тощо. Будь-яка комбінація цих чинників може затримати подання пропозицій Уряду щодо закону та, відповідно, ухвалення Президентом рішення щодо підписання закону або повернення його до Парламенту.

Протягом 14-ї сесії Президент вчасно (без порушення 15-денного терміну) наклав вето та надав пропозиції до одного законопроекту. Законопроект був ініційований представниками фракції «Слуга народу», тому, скидається на те, що в цьому разі позиції ініціаторів та Президента не були погоджені або цей законопроект був технічно недосконалим. Верховна Рада наразі ще не розглянула цей законопроект.

Контрольна функція

Резюме

Протягом 14-ї сесії проведено 7 «годин запитань до Уряду» — загалом народні депутати та міністри витратили понад 8 годин, аби поставити запитання та отримати на них відповіді.

Найбільше запитань народні депутати мали щодо реалізації державної соціальної політики під час дії воєнного стану та виконання євроінтеграційних зобов'язань України.

Народні депутати припинили діяльність 8 тимчасових комісій і утворили 5 тимчасових слідчих комісій.

Протягом 14-ї сесії народні депутати подали 218 депутатських запитів — майже в півтора раза менше, ніж упродовж 13-ї сесії. Усі запити до Президента були запитами про присвоєння звань.

«Година запитань до Уряду»

«Година запитань до Уряду» — це інструмент парламентського контролю, за допомогою якого народні депутати можуть поставити запитання членам Кабінету Міністрів із визначеної теми та дістати на нього відповідь. Під час проведення «години запитань до Уряду» можуть порушуватися лише питання з визначеної теми. Зазвичай із трибуни відповідає профільний міністр, до чия компетенції належить тема, з якої проводиться «година запитань до Уряду». Водночас запитання можуть бути адресовані також прем'єр-міністру та іншим міністрам.

Кількість проведених «годин запитань до Уряду»

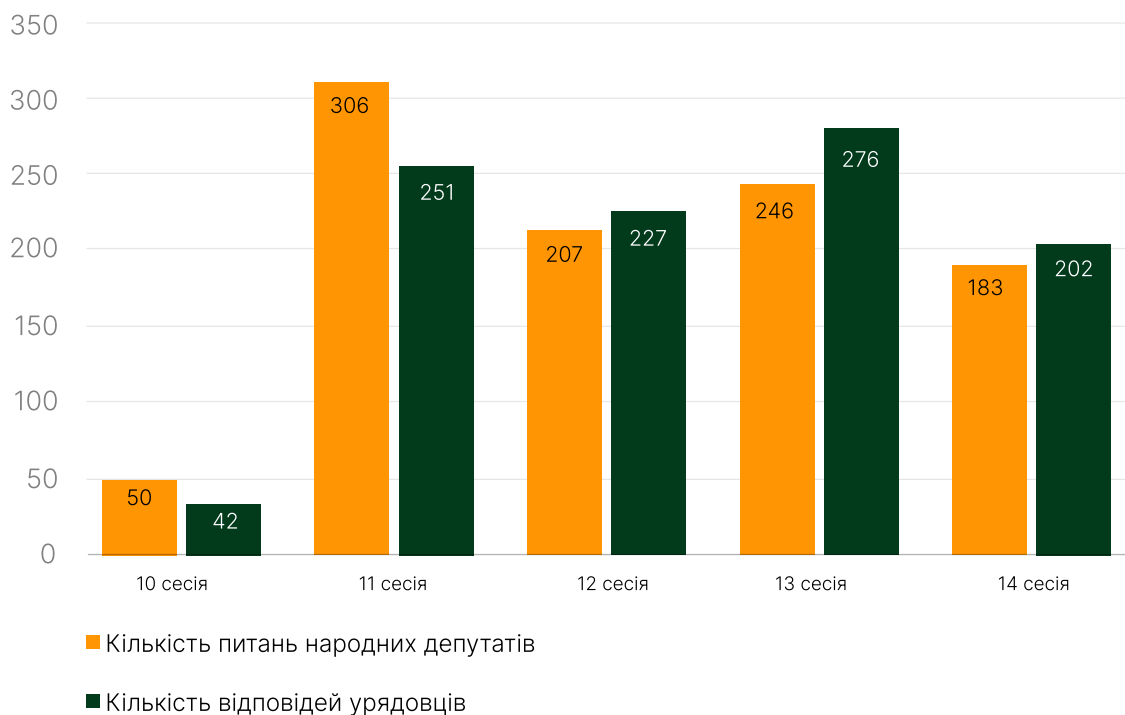
Сесія	Кількість проведених «годин запитань до Уряду»	Загальний час витрачений на проведення «години запитань до Уряду»	Середній час, витрачений на проведення однієї «години запитань до Уряду»
10-та	1	126 хв	126 хв
11-та	8	524,2 хв	65,5 хв
12-та	8	564,5 хв	69,3 хв

Сесія	Кількість проведених «годин запитань до Уряду»	Загальний час витрачений на проведення «години запитань до Уряду»	Середній час, витрачений на проведення однієї «години запитань до Уряду»
13-та	9	660 хв	71,9 хв
14-та	7	508,8 хв	71,7 хв

Протягом 14-ї сесії проведено 7 «годин запитань до Уряду» — загалом народні депутати та міністри витратили понад вісім годин, аби поставити запитання та дістати на них відповіді²³.

Народні депутати можуть ставити й декілька запитань під час одного виступу, а міністри — відповідати на декілька запитань, або на одне запитання можуть відповідати декілька міністрів. Зважаючи на ці особливості проведення «години запитань до Уряду», отримані дані ілюструють зацікавленість народних депутатів у певних темах чи навіть міністрах.

Кількість запитань та відповідей

²³ Нерідко народні депутати можуть передавати слово іншому народному депутату під час «години запитань» для поставлення запитання. Зважаючи на це, з даних були видалені репліки народних депутатів, які тривають менше ніж 10 секунд, адже найімовірніше, це були саме такі передавання слова.

Кількість виступів народних депутатів за фракціями та групами²⁴

	10 сесія	11 сесія	12 сесія	13 сесія	14 сесія
Слуга народу	14 (28%)	89 (29%)	68 (33%)	75 (30%)	64 (35%)
Європейська солідарність	6 (12%)	49 (16%)	30 (14%)	44 (18%)	26 (14%)
Довіра	4 (8%)	35 (11%)	15 (7%)	26 (11%)	17 (9%)
Голос	5 (10%)	27 (9%)	32 (15%)	23 (9%)	16 (9%)
Платформа	8 (16%)	17 (6%)	11 (5%)	15 (6%)	15 (8%)
Батьківщина	2 (4%)	30 (10%)	24 (12%)	18 (7%)	13 (7%)
Відновлення України	4 (8%)	22 (7%)	10 (5%)	12 (5%)	11 (6%)
Позафракційні	3 (6%)	18 (6%)	11 (5%)	20 (8%)	11 (6%)
За майбутнє	4 (8%)	19 (6%)	6 (3%)	13 (5%)	10 (5%)
Усього	50 (100%)	306 (100%)	207 (100%)	246 (100%)	183 (100%)

Як і на попередніх сесіях, найбільше запитань (виступів) надійшло від фракції «Слуга народу» — майже третину всіх запитань поставили її представники. Найчастіше ж на запитання народних депутатів упродовж 14-ї сесії відповідали прем'єр-міністр України Юлія Свириденко та міністр освіти і науки Оксен Лісовий. Такий розподіл є очевидним з огляду на роль прем'єр-міністра, який координує діяльність Кабінету Міністрів, та те, що міністр освіти був доповідачем на «годинах запитань до Уряду».

²⁴ Варто зазначити, що «година запитань до Уряду» поділяється на два блоки: 1) запитання до членів Кабінету Міністрів України від депутатських фракцій (депутатських груп) та відповіді на них; 2) запитання народних депутатів до членів Кабінету Міністрів України та відповіді на них — до 30 хвилин.

Перелік тем «годин запитань до Уряду» 14-ї сесії

Дата	Тема	Витрачений час	Кількість виступів народних депутатів	Кількість відповідей Уряду
05.09.2025	Організація нового навчального року та стан безпекової інфраструктури закладів освіти в умовах дії воєнного стану (доповідач — міністр освіти і науки України Оксен Васильович Лісовий)	76,3 хв	26	28
19.09.2025	Стан фінансової системи України та пріоритетні напрями забезпечення її функціонування у 2026 році (доповідач — міністр фінансів України Сергій Михайлович Марченко)	60 хв	24	28
10.10.2025	Ефективність використання бюджетної підтримки підприємств у 2025 році, перспективи такої підтримки у 2026 і стан реалізації Угоди між Україною та США про створення Інвестиційного фонду відбудови і партнерства у сфері критичних корисних копалин (доповідач — міністр економіки, довкілля та сільського господарства України Олексій Дмитрович Соболев)	65,3 хв	24	26

Дата	Тема	Витрачений час	Кількість виступів народних депутатів	Кількість відповідей Уряду
24.10.2025	Формування та реалізація державної соціальної політики в умовах дії воєнного стану (доповідач — міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України Денис Валерійович Улютин)	77,7 хв	29	33
07.11.2025	Виконання зобов'язань України у сфері європейської інтеграції в умовах дії воєнного стану (доповідач — віцепрем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Тарас Андрійович Качка)	80,4 хв	29	28
05.12.2025	Стан формування та реалізації державної політики у сфері соціального захисту, забезпечення прав і свобод ветеранів та членів їх сімей (доповідач — міністр у справах ветеранів України Наталія Фернандівна Калмикова)	73,4 хв	27	29

Дата	Тема	Витрачений час	Кількість виступів народних депутатів	Кількість відповідей Уряду
16.01.2026	Стан енергетики та заходи щодо відновлення і захисту об'єктів енергетичної інфраструктури (доповідач — перший віцепрем'єр-міністр України — міністр енергетики України Денис Анатолійович Шмигаль)	75,6 хв	24	30

Тимчасові слідчі та спеціальні комісії

Верховна Рада може утворювати тимчасові органи: тимчасові спеціальні комісії та тимчасові слідчі комісії, які утворюються строком не більш як на один рік. Під час 14-ї сесії Парламент проголосував за утворення п'яти тимчасових слідчих комісій та завершив роботу восьми тимчасових комісій (з яких п'ять — спеціальні комісії). Їх перелік наведений у додатку 7.

Тимчасові комісії за сесіями

Сесії	Кількість створених тимчасових комісій	Кількість тимчасових комісій, що припинили діяльність
2-га	7	0
3-тя	1	1
4-та	4	0
5-та	2	1
6-та	3	1
7-ма	6	3
8-ма	5	0
9-та	6	18
10-та	4	2
11-та	5	0

Сесії	Кількість створених тимчасових комісій	Кількість тимчасових комісій, що припинили діяльність
12-та	5	11
13-та	8	3
14-та	5	8

Депутатські запити

Народні депутати мають право спрямовувати депутатські запити та депутатські звернення²⁵. Перші є вимогою народного депутата дати офіційну відповідь із питань, віднесених до компетенції органу чи установи, другі — пропозицією дати офіційне роз'яснення чи викласти позицію з питань, віднесених до компетенції органу чи установи.

За період 14-ї сесії народні депутати подали 218 депутатських запитів — майже вдвічі менше, ніж упродовж 13-ї сесії, та на рівні 9-ї сесії. Усі депутатські запити до Президента були запитами про присвоєння звань.²⁶

Кількість депутатських запитів

Сесії	Усього кількість запитів	З них до Президента
1-2-га	1 412	4
3-тя	1 291	8
4-та	702	9
5-та	1 235	54
6-та	965	20
7-ма	114	8
8-ма	87	3
9-та	180	18 (12 про присвоєння звань)
10-та	213	23 (18 про присвоєння звань)

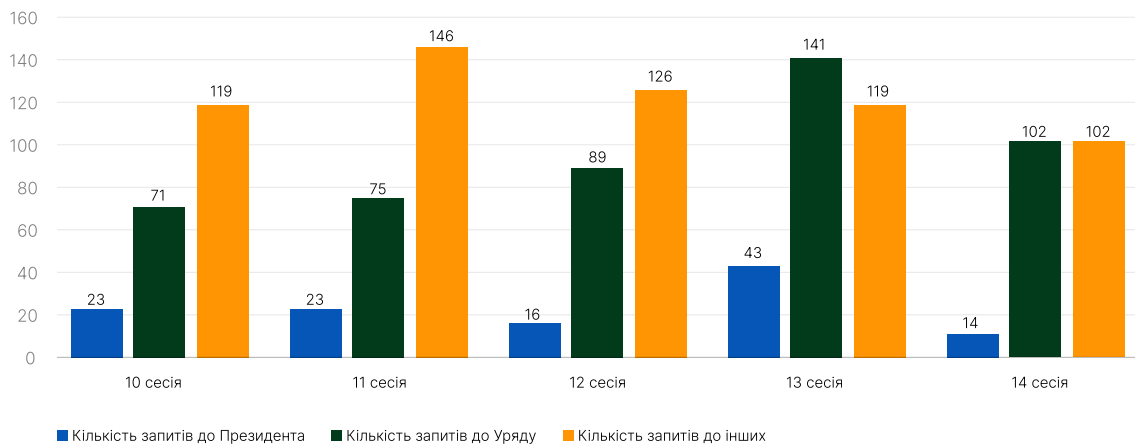
²⁵ Оскільки депутатські звернення не потребують оголошення на пленарному засіданні та щодо них немає інформації про їх реєстрацію, що ускладнює збирання даних, вони не є предметом цього моніторингу.

²⁶ Присвоєння звань та нагород належить до повноважень Президента, тому депутатський запит до Президента щодо нагородження військовослужбовців та інших осіб (найчастіше — званням Героя України) став одним з інструментів визнання внеску військовослужбовців на рівні звернень громадян чи електронних петицій.

Сесія	Усього кількість запитів	З них до Президента
11-та	244	23 (20 про присвоєння звань)
12-та	231	16 (14 про присвоєння звань)
13-та	303	43 (37 про присвоєння звань)
14-та	218	14 (14 про присвоєння звань)

Однією особливістю постповномасштабних депутатських запитів є дедалі вища кількість запитів до Президента щодо нагородження військовослужбовців та інших осіб (найчастіше — званням Героя України). Така ситуація є зрозумілою з огляду на активні бойові дії та той факт, що присвоєння звань та державних нагород належить до повноважень Президента. Депутатський запит став одним з інструментів визнання внеску військовослужбовців на рівні звернень громадян чи електронних петицій.

Кількість депутатських запитів за типом виконавця

Зменшення кількості спрямованих депутатських запитів, а також кількості проведених «годин запитань до Уряду» та активності народних депутатів на них підтверджує тезу, що 14-та сесія — одна з найповільніших та найменш активних сесій з початку повномасштабного вторгнення.

Додатки

Додаток 1

Час від реєстрації до надання першого висновку головного комітету

Перелік 5 законопроектів, що мають найдовший час від реєстрації до надання першого висновку головного комітету

Назви законопроектів	Кількість днів від реєстрації до надання першого висновку головного комітету
Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо встановлення сприятливих умов для товаровиробників при реалізації харчових продуктів № 6068 від 16.09.2021	1 553
Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» (щодо подолання практик недобросовісної конкуренції у сфері поставок сільськогосподарської продукції) № 6068-1 від 20.09.2021	1 549
Проект Закону про захист від недобросовісних торгових практик у відносинах між суб'єктами господарювання у сфері постачання сільськогосподарських та харчових продуктів № 6068-2 від 29.09.2021	1 540
Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту від недобросовісної конкуренції № 6068-3 від 30.09.2021	1 539
Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про залізничний транспорт» щодо деяких питань управління безпекою руху на залізничному транспорті № 10110 від 04.10.2023	793

Додаток 2

Час від ухвалення в першому читанні до надання першого висновку головного комітету до другого читання

Перелік 6 законопроектів, що мають найменший час від ухвалення в першому читанні до надання першого висновку головного комітету до другого читання

Назви законопроектів	Кількість днів від першого читання до надання першого висновку головного комітету до другого читання
Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо відрядження (дерадянзації) назви розмінної монети України № 14093 від 01.10.2025	9
Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо уточнення правового регулювання питань проходження військової служби співробітниками розвідувальних органів України № 14058 від 22.09.2025	14
Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо встановлення безперервності страхового стажу особи, поновленої на роботі після незаконного звільнення № 11488-1 від 04.09.2024	20
Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей оподаткування банків податком на прибуток підприємств у 2026 році № 14097 від 01.10.2025	25
Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення законності та прозорості в діяльності органів місцевого самоврядування № 14048 від 18.09.2025	25
Проект Закону про внесення зміни до статті 23 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» щодо надання відстрочки від призову на військову службу під час мобілізації деяким категоріям громадян № 13574 від 31.07.2025	25

Перелік 5 законопроектів, що мають найдовший час від першого читання до надання першого висновку головного комітету до другого читання

Назви законопроектів	Кількість днів від першого читання до надання першого висновку головного комітету до другого читання
Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення порядку призначення та звільнення з посад членів Кабінету Міністрів України № 3195 від 10.03.2020	2 002
Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо державної підтримки кінематографії в Україні № 6194 від 20.10.2021	1 332
Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо унормування діяльності та державної реєстрації громадських організацій № 8084 від 28.09.2022	1 009
Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про органи самоорганізації населення» щодо удосконалення порядку організації, діяльності та припинення органу самоорганізації населення № 6319 від 18.11.2021	960
Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо вдосконалення системи управління об'єктами інженерної інфраструктури меліоративних систем державної власності № 7577 від 21.07.2022	902

Додаток 3

Час проходження законопроекту від реєстрації до ухвалення в першому читанні та в цілому

Перелік 5 законопроектів, що мають найменший час проходження від реєстрації законопроекту до його ухвалення в першому читанні та в цілому

Назви законопроектів, ухвалених у першому читанні та в цілому	Кількість днів від реєстрації законопроекту до його ухвалення в першому читанні та в цілому
Проект Закону про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку проведення загальної мобілізації» № 14129 від 20.10.2025	2
Проект Закону про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» № 14128 від 20.10.2025	2
Проект Закону про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку проведення загальної мобілізації» № 14367 від 12.01.2026	3
Проект Закону про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» № 14366 від 12.01.2026	3
Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2025 рік» щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони № 14103 від 06.10.2025	16

Перелік 5 законопроектів, що мають найдовший час проходження законопроекту від реєстрації до його ухвалення в першому читанні та в цілому

Назви законопроектів, ухвалених у першому читанні та в цілому	Кількість днів від реєстрації законопроекту до його ухвалення в першому читанні та в цілому
Проект Закону про внесення змін до статті 25 Закону України «Про дорожній рух» щодо паркування транспортних засобів, якими керують водії, які перевозять дітей віком до трьох років та які мають відповідний розпізнавальний знак на транспортному засобі № 12437 від 22.01.2025	274
Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про Національну поліцію» щодо особливостей соціального захисту членів сім'ї поліцейського, який під час виконання службових обов'язків, пов'язаних із здійсненням завдань і повноважень поліції, загинув (помер) чи визнаний судом безвісно відсутнім або зник безвісти за особливих обставин № 13649 від 15.08.2025	125
Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» щодо наукового та науково-методичного забезпечення у сфері фізичної культури і спорту № 13611 від 07.08.2025	119
Проект Закону про ратифікацію Грантової угоди між Урядом України та Урядом Італійської Республіки щодо проекту «Підтримка ефективного використання водних ресурсів шляхом удосконалення систем та практик зрошення в Одеській області. Реконструкція Татарбунарської та Кілійської зрошувальних систем» № 0350 від 23.09.2025	115
Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо державної підсумкової атестації та вступної кампанії 2026 року № 13650 від 15.08.2025	111

Додаток 4

Час проходження законопроекту від реєстрації до ухвалення в другому читанні та в цілому

Перелік 5 законопроектів, що мають найменший час проходження від реєстрації законопроекту до його ухвалення в другому читанні та в цілому

Назви законопроектів, ухвалених у другому читанні та в цілому	Кількість днів від реєстрації законопроекту до його ухвалення в другому читанні та в цілому
Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо уточнення правового регулювання питань проходження військової служби співробітниками розвідувальних органів України № 14058 від 22.09.2025	45
Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення законності та прозорості в діяльності органів місцевого самоврядування № 14048 від 18.09.2025	48
Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо виплат військовослужбовцям, звільненим з полону, які мають захворювання, що потребують тривалого стаціонарного лікування № 13627 від 14.08.2025	57
Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей оподаткування банків податком на прибуток підприємств у 2026 році № 14097 від 01.10.2025	64
Проект Закону про Державний бюджет України на 2026 рік № 14000 від 15.09.2025	80

Перелік 5 законопроектів, що мають найдовший час проходження від реєстрації законопроекту до його ухвалення в другому читанні та в цілому

Назви законопроектів, ухвалених у другому читанні та в цілому	Кількість днів від реєстрації законопроекту до його ухвалення в другому читанні та в цілому
Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення порядку призначення та звільнення з посад членів Кабінету Міністрів України № 3195 від 10.03.2020	2 108
Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо державної підтримки кінематографії в Україні № 6194 від 20.10.2021	1 520
Проект Закону про статус народного депутата — засновника державної незалежності України № 6493 від 31.12.2021	1 434
Проект Закону про академічну доброчесність № 10392 від 08.01.2024	710
Проект Закону про Національну установу розвитку № 11238 від 07.05.2024	520

Додаток 5

Час проходження законопроекту від ухвалення законопроекту в першому читанні до його ухвалення в другому читанні та в цілому

Перелік 5 законопроектів, що мають найменший час проходження від ухвалення законопроекту в першому читанні до його ухвалення в другому читанні та в цілому

Назви законопроектів	Кількість днів від ухвалення законопроекту в першому читанні до його ухвалення в другому читанні та в цілому
Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо уточнення правового регулювання питань проходження військової служби співробітниками розвідувальних органів України № 14058 від 22.09.2025	14
Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо встановлення безперервності страхового стажу особи, поновленої на роботі після незаконного звільнення № 11488-1 від 04.09.2024	28
Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення законності та прозорості в діяльності органів місцевого самоврядування № 14048 від 18.09.2025	28
Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо організації трудових відносин в умовах воєнного стану № 13335 від 30.05.2025	36
Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності Державної спеціальної служби транспорту № 13378 від 17.06.2025	36

Перелік 5 законопроектів, що мають найдовший час від ухвалення законопроекту в першому читанні до його ухвалення в другому читанні та в цілому

Назви законопроектів	Кількість днів від ухвалення законопроекту в першому читанні до його ухвалення в другому читанні та в цілому
Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення порядку призначення та звільнення з посад членів Кабінету Міністрів України № 3195 від 10.03.2020	2 010
Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо державної підтримки кінематографії в Україні № 6194 від 20.10.2021	1 402
Проект Закону про академічну доброчесність № 10392 від 08.01.2024	560
Проект Закону про Національну установу розвитку № 11238 від 07.05.2024	477
Пропозиції Президента України до Закону про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо забезпечення поваги до суду та оперативності розгляду кримінального провадження судом № 11387 від 28.06.2024	377

Додаток 6

Час розгляду ухвалених законопроектів у сесійній залі

Перелік 5 законопроектів, що є найдовшими за кількістю часу розгляду у залі пленарних засідань

Назви законопроектів	Кількість хвилин (годин), витрачених на розгляд законопроектів у залі пленарних засідань
Проект Закону про Державний бюджет України на 2026 рік № 14000 від 15.09.2025	710 хв (11,8 год)
Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо організаційних засад здійснення підтримки в аграрному секторі № 13202-1 від 07.05.2025	172 хв (2,9 год)
Проект Закону про основні засади житлової політики № 12377 від 06.01.2025	155 хв (2,6 год)
Проект Закону про Військового омбудсману № 13266 від 08.05.2025	98 хв (1,6 год)
Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення законності та прозорості в діяльності органів місцевого самоврядування № 14048 від 18.09.2025	87 хв (1,5 год)

Додаток 7

Перелік тимчасових комісій, утворених під час 14-ї сесії

Назва комісії	Дата утворення
Тимчасова слідча комісія Верховної Ради України з питань розслідування фактів можливих порушень прав дитини при формуванні та реалізації державної політики у сфері захисту прав дітей, соціальної підтримки сімей з дітьми, розвитку сімейних форм виховання та усиновлення	08.10.2025
Тимчасова слідча комісія Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів порушення законодавства України щодо лікування, реабілітації та протезування військовослужбовців і ветеранів, завищення вартості та неналежної якості лікарських засобів і медичних виробів	04.12.2025
Тимчасова слідча комісія Верховної Ради України з питань розслідування злочинів, вчинених збройними формуваннями Російської Федерації проти журналістів та інших працівників суб'єктів у сфері медіа	04.12.2025
Тимчасова слідча комісія Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів незаконної забудови, самовільного зайняття земельних ділянок, самовільного будівництва, зловживань щодо використання коштів і майна, що перебуває в управлінні суб'єктів управління об'єктами державної та комунальної власності, які зумовили появу об'єктів незавершеного житлового будівництва, що призводить до порушення права на житло військовослужбовців Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів спеціального призначення, членів їхніх сімей та внутрішньо переміщених осіб	04.12.2025
Тимчасова слідча комісія Верховної Ради України з питань розслідування можливих порушень законодавства України у сфері оборони, антикорупційного законодавства України та дотримання прав і свобод людини під час дії воєнного стану	17.12.2025

Перелік тимчасових комісій, які припинили свою діяльність під час 14-ї сесії

Назва комісії	Дата припинення
Тимчасова спеціальна комісія Верховної Ради України для підготовки та комплексного врегулювання питань надання соціальних гарантій ветеранам війни, Захисникам і Захисницям України та членам їх сімей, членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України	04.12.2025
Тимчасова слідча комісія Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів порушення законодавства України у Міністерстві оборони України, Збройних Силах України, інших утворених відповідно до законів України військових формуваннях, правоохоронних органах спеціального призначення, посади в яких комплектуються військовослужбовцями	04.12.2025
Тимчасова спеціальна комісія Верховної Ради України з питань моніторингу та оцінки ефективності діяльності органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади в місті Києві — столиці України під час воєнного стану	04.12.2025
Тимчасова слідча комісія Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів порушень законодавства України щодо фінансування лікування та реабілітації військовослужбовців у медичних закладах, завищення вартості лікарських засобів для військовослужбовців та їх незадовільної якості	04.12.2025
Тимчасова спеціальна комісія Верховної Ради України з питань правового статусу, медичного забезпечення, психологічної допомоги та соціального захисту ветеранів війни, військовослужбовців та членів їх сімей	04.12.2025
Тимчасова слідча комісія Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів порушення законодавства України при формуванні та реалізації цінової і тарифної політики у сферах енергетики та комунальних послуг	04.12.2025
Тимчасова спеціальна комісія Верховної Ради України з питань підготовки проекту основних засад державної політики України щодо взаємодії з національними рухами малих та корінних народів Російської Федерації	18.12.2025

Тимчасова спеціальна комісія Верховної Ради України з питань захисту майнових та немайнових прав внутрішньо переміщених та інших осіб, постраждалих внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України

18.12.2025

